

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

8 Δεκεμβρίου 2023

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 6895

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 8983/Φ20

Έγκριση Κανονισμού Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου.

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ
ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
(Συνεδρίαση 112/23.11.2023)

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 23 του ν. 4610/2019 «Συνέργειες Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι., πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, πειραματικά σχολεία, Γενικά Αρχεία του Κράτους και λοιπές διατάξεις» (Α' 70).

2. Τις διατάξεις των άρθρων 75 έως 83 του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184).

3. Τις διατάξεις του ν. 4310/2014 «Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις» (Α' 258).

4. Τις διατάξεις του ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 83).

5. Τις διατάξεις του ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141) και ιδίως των άρθρων 16, 79 και των παρ. 2 και 3 του άρθρου 223.

6. Την υπό στοιχεία 108990/Ζ1/8.9.2022 απόφαση του Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων «Ρύθμιση των θεμάτων σχετικά με τη διαδικασία δωρεάν φοίτησης σε Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τέλη φοίτησης» (Β' 4899).

7. Την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/1.11.2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 «Νέοι ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των ΑΕΙ με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141) για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και λοιπά θέματα».

8. Την υπό στοιχεία 18137/Ζ1/16.2.2023 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός των προϋποθέσεων και της διαδικασίας οργάνωσης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών με μεθόδους εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.)» (Β' 1079).

9. Το γεγονός ότι μέχρι σήμερα δεν έχει εκδοθεί ο προβλεπόμενος από το άρθρο 223 του ν. 4957/2022, Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου (ΕΛΜΕΠΑ).

10. Την απόφαση της Συγκλήτου του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου στη συνεδρίαση υπό στοιχεία πράξης 99/Θ.30/23.2.2023 «Συγκρότηση Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου» (ΑΔΑ: 6Ε4Ζ46ΜΗ21-ΗΦ2).

11. Την από 24.10.2023 απόφαση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου.

12. Την υπό στοιχεία 5984/Φ20/1.9.2023 απόφαση του Πρύτανη του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου «Συγκρότηση της Συγκλήτου του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου ακαδημαϊκού έτους 2023-2024» (ΑΔΑ: 91ΘΩ46ΜΗ21-20Ι).

13. Την υπό στοιχεία 218/Φ20/12.1.2023 απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου «Ορισμός Αντιπρυτάνεων του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου» (Υ.Ο.Δ.Δ. 33).

14. Την υπό στοιχεία 219/Φ20/12.1.2023 πράξη του Πρύτανη του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου «Καθορισμός Τομέων ευθύνης Αντιπρυτάνεων - Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων και σειρά αναπλήρωσης του Πρύτανη του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου» (Β' 265).

15. Την υπό στοιχεία 8768/Φ20/7.12.2022 (Υ.Ο.Δ.Δ. 1163) διαπιστωτική πράξη του Αντιπρύτανη του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου, με την οποία διαπιστώθηκε η εκλογή Πρύτανη του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου.

16. Το γεγονός ότι με την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφάσισε:

Την έγκριση του Κανονισμού Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου, ως ακολούθως:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Α. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

1. Οργάνωση Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η ίδρυση Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) περιλαμβάνεται στο πολυετές αναπτυξιακό σχέδιο κάθε Τμήματος ή Σχολής και εντάσσεται στον στρατηγικό σχεδιασμό του Πανεπιστημίου. Τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου (ΕΛΜΕΠΑ) αποσκοπούν στην προαγωγή της γνώσης, την υποστήριξη της έρευνας και την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας, στην παροχή γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων σε στελέχη του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα σε τομείς συγγενείς προς τα επιστημονικά πεδία των προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών, στην παροχή ουσιαστικών προσόντων για την επιτυχή διεξαγωγή και τρίτου κύκλου σπουδών και πληρούν προϋποθέσεις που εγγυώνται υψηλό επίπεδο σπουδών και οδηγούν στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.). Τα Π.Μ.Σ. δύναται να παρέχονται δωρεάν ή με τέλη φοίτησης. Ο δεύτερος κύκλος σπουδών αφορά στην οργάνωση Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών, η επιτυχής ολοκλήρωση των οποίων οδηγεί στο επίπεδο επτά (7) του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4763/2020.

1.1 Τα Τμήματα, που παρέχουν σπουδές πρώτου κύκλου, μπορούν να οργανώνουν και να λειτουργούν:

- α) Μονοτμηματικά Π.Μ.Σ.,
- β) Διατμηματικά Π.Μ.Σ., σε συνεργασία με άλλα Τμήματα του ΕΛΜΕΠΑ.
- γ) Διιδρυματικά Π.Μ.Σ., σε συνεργασία με Τμήματα άλλων Α.Ε.Ι., με την Ακαδημία Αθηνών, με Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες, ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα, το Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, καθώς και αναγνωρισμένους επιστημονικούς φορείς και ενώσεις που λειτουργούν υπό τη μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου. Δεν επιτρέπεται η σύμπραξη με εκπαιδευτικούς φορείς μη τυπικής μεταλυκειακής εκπαίδευσης του ν. 3696/2008 (Α' 177). Σε περίπτωση συμπράξεων με φορείς που δεν παρέχουν ισότιμη εκπαίδευση και ισότιμα πτυχία με τα Α.Ε.Ι., η ακαδημαϊκή λειτουργία του Π.Μ.Σ. ανήκει αποκλειστικά στο ΕΛΜΕΠΑ.
- δ) Κοινά Π.Μ.Σ., σε συνεργασία με ιδρύματα και ερευνητικούς οργανισμούς της αλλοδαπής, με ευρωπαϊκούς και διεθνείς φορείς και οργανισμούς.
- ε) Κοινά Διεθνή Διιδρυματικά Π.Μ.Σ. (Κ.Δ.Δ.Π.Μ.Σ.) σε συνεργασία με Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια (program and partner countries) ή στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια» και ακολουθείται η Ευρωπαϊκή Οδηγία για τη Διασφάλιση Ποιότητας των κοινών προγραμμάτων

σπουδών (European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes). Τα θέματα που σχετίζονται με τον καθορισμό και τη διαδικασία ανάδειξης των οργάνων διοίκησης, τον τρόπο διοίκησης και την οργάνωση των Κ.Δ.Δ.Π.Μ.Σ. ρυθμίζονται ελεύθερα από την κοινοπραξία, χωρίς περιορισμούς από τις ισχύουσες διατάξεις, υπό την προϋπόθεση τήρησης του κανονιστικού πλαισίου του προγράμματος και των όρων της πρόσκλησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

στ) Επαγγελματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών δύνανται να οργανώνονται από ένα (1) ή περισσότερα Τμήματα του ΕΛΜΕΠΑ σε συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο που θεραπεύει το Τμήμα με σκοπό την παροχή τυπικής εκπαίδευσης μεταπτυχιακού επιπέδου αποκλειστικά προς το προσωπικό φορέων του ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα, στο πλαίσιο υλοποίησης σύμβασης ή προγραμματικής συμφωνίας του Πανεπιστημίου με φορέα του ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα, που αναλαμβάνει τη χρηματοδότηση της οργάνωσης και λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Τα επαγγελματικά προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών ιδρύονται με τη διαδικασία του παρόντος Κανονισμού, με την επιφύλαξη ότι στη σύμβαση που υπογράφεται μεταξύ του Πανεπιστημίου και του φορέα χρηματοδότησης, καθορίζονται τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) το αντικείμενο και ο σκοπός του Π.Μ.Σ., τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα που αποκτώνται από την επιτυχή παρακολούθηση αυτού,
- β) η χρονική διάρκεια του Π.Μ.Σ., η οποία δύναται να είναι και μικρότερη των πέντε (5) ετών,
- γ) ο αριθμός των εισακτέων φοιτητών ανά ακαδημαϊκό έτος, ο οποίος δύναται να διαφέρει ανά ακαδημαϊκό έτος, αν το πρόγραμμα παρέχεται για περισσότερα από ένα (1) ακαδημαϊκά έτη,
- δ) θέματα σχετικά με τη χρηματοδότηση του Π.Μ.Σ. και την οικονομική διαχείριση των πόρων του για την επίτευξη του σκοπού του,
- ε) τα κριτήρια εισαγωγής των φοιτητών, οι οποίοι πρέπει να είναι κατ' ελάχιστον κάτοχοι τίτλου σπουδών πρώτου κύκλου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής,
- στ) θέματα σχετικά με το διδακτικό προσωπικό.

Η σύμβαση του Πανεπιστημίου με το φορέα ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα, που χρηματοδοτεί το Π.Μ.Σ. καθορίζει τη δυνατότητα ή μη συμμετοχής τρίτων φυσικών προσώπων, πλην του προσωπικού του εν λόγω φορέα και τις τυχόν προϋποθέσεις συμμετοχής του.

2. Όργανα Π.Μ.Σ.

Αρμόδια όργανα για θέματα που αφορούν στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου είναι τα ακόλουθα:

- α) η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου,
- β) η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών
- γ) η Συνέλευση του Τμήματος,
- δ) η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών,
- ε) η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.), και
- στ) ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ.

2.1 Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ιδρύματος. Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών συγκροτείται με απόφαση της Συγκλήτου κατόπιν πρότασης των Κοσμη-

τειών των Σχολών του Ιδρύματος και αποτελείται από ένα (1) μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) από κάθε Σχολή, ένα (1) μέλος που προέρχεται από τις κατηγορίες μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.), και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Ιδρύματος και τον Αντιπρύτανη, που είναι αρμόδιος για ακαδημαϊκά θέματα, ως Πρόεδρος. Τα μέλη της Επιτροπής έχουν εμπειρία στην οργάνωση και συμμετοχή σε προγράμματα σπουδών δεύτερου κύκλου σπουδών. Η θητεία της Επιτροπής είναι δύο (2) ακαδημαϊκά έτη.

Αρμοδιότητα της Επιτροπής είναι:

α) η υποβολή γνώμης προς τη Σύγκλητο του Ιδρύματος για την ίδρυση νέων προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών ή την τροποποίηση των ήδη λειτουργούντων προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών, μετά την αξιολόγηση των αιτημάτων των Συνελεύσεων των Τμημάτων για την ίδρυση νέων προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών, των σχετικών εκθέσεων σκοπιμότητας και βιωσιμότητάς τους και την κοστολόγηση της λειτουργίας του Π.Μ.Σ., καθώς και η δυνατότητα αναπομπής τους, αν η εισήγηση δεν είναι επαρκώς αιτιολογημένη ή οι συνοδευτικές εκθέσεις δεν είναι πλήρεις,

β) η κατάρτιση σχεδίου Κανονισμού για προγράμματα δεύτερου και τρίτου κύκλου σπουδών του Ιδρύματος και η υποβολή του προς τη Σύγκλητο,

γ) η εκπόνηση πρότυπου σχεδίου Κανονισμού λειτουργίας Π.Μ.Σ.,

δ) ο έλεγχος της τήρησης των Κανονισμών λειτουργίας των Π.Μ.Σ.,

ε) η παρακολούθηση της εφαρμογής της νομοθεσίας, του Κανονισμού και των αποφάσεων των οργάνων διοίκησης του Ιδρύματος από τα Π.Μ.Σ.,

στ) η παρακολούθηση της εφαρμογής της διαδικασίας απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης,

ζ) κάθε άλλη αρμοδιότητα που ορίζεται από τον παρόντα Κανονισμό ή τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Πανεπιστημίου.

Η Διεύθυνση Ακαδημαϊκών Θεμάτων παρέχει διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη στην Επιτροπή.

2.2 Η Σύγκλητος είναι το αρμόδιο όργανο για θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού και οργανωτικού χαρακτήρα των Π.Μ.Σ.

Συγκεκριμένα:

α) συγκροτεί την Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ιδρύματος,

β) εγκρίνει την ίδρυση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών ή την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης του Π.Μ.Σ.,

γ) εγκρίνει την παράταση της χρονικής διάρκειας της λειτουργίας των Π.Μ.Σ.,

δ) συγκροτεί την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, σε περίπτωση διατμηματικών, διδρυματικών ή κοινών Π.Μ.Σ.,

ε) αποφασίζει την κατάργηση των Π.Μ.Σ. που προσφέρονται από το ίδρυμα,

στ) ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με τα Π.Μ.Σ. δεν ανατίθενται από τον νόμο ειδικώς σε άλλα Όργανα.

2.3 Η Συνέλευση του Τμήματος Αρμοδιότητες της Συνέλευσης είναι να:

α) εισηγείται στη Σύγκλητο διά της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών την αναγκαιότητα ίδρυσης/τροποποίησης Π.Μ.Σ., καθώς και την παράταση της διάρκειας του Π.Μ.Σ.,

β) ορίζει τον/ην Διευθυντή/τρια και τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής κάθε Π.Μ.Σ. του Τμήματος,

γ) εισηγείται εκπροσώπους για τον ορισμό των Επιτροπών Προγραμμάτων Σπουδών των διατμηματικών ή δι-ιδρυματικών Π.Μ.Σ. (Δ.Π.Μ.Σ.) ή κοινών Π.Μ.Σ. στα οποία συμμετέχει το Τμήμα,

δ) συγκροτεί Επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών/φοιτητριών και εγκρίνει την εγγραφή αυτών στο Π.Μ.Σ.,

ε) αναθέτει το διδακτικό έργο μεταξύ των διδασκόντων του Π.Μ.Σ. και δύναται να αναθέτει επικουρικό διδακτικό έργο σε Π.Μ.Σ. στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος ή της Σχολής, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Π.Μ.Σ.

στ) συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών/φοιτητριών και ορίζει τον επιβλέποντα ανά εργασία,

ζ) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης και απονέμει το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών,

η) εγκρίνει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.),

θ) αναθέτει σε μεταπτυχιακούς φοιτητές τη διεξαγωγή επικουρικού διδακτικού έργου σε προγράμματα πρώτου κύκλου σπουδών του Τμήματος,

ι) ασκεί κάθε άλλη νόμιμη αρμοδιότητα.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος οι αρμοδιότητες των περ. δ) και στ) δύναται να μεταβιβάζονται στη Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.

2.4 Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών

Σε περίπτωση διατμηματικού, δι-ιδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ. τις αρμοδιότητες της Συνέλευσης ασκεί η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, που συγκροτείται με απόφαση της Συγκλήτου του Α.Ε.Ι. που αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης των Συνελεύσεων των συνεργαζόμενων Τμημάτων ή αρμόδιων οργάνων των συνεργαζόμενων φορέων και αποτελείται από μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.). Ο αριθμός των μελών και η σύνθεσή της καθορίζονται στο Πρωτόκολλο συνεργασίας του Π.Μ.Σ. Αν στο Π.Μ.Σ. συμμετέχουν φορείς της ημεδαπής ή της αλλοδαπής που δεν παρέχουν ισότιμη εκπαίδευση και ισότιμα πτυχία με τα Α.Ε.Ι., στην επιτροπή προγράμματος σπουδών κάθε φορέας δύναται να εκπροσωπείται με ένα (1) μέλος, το οποίο αναδεικνύεται από το αρμόδιο όργανο του φορέα και συμμετέχει στο διδακτικό έργο του Π.Μ.Σ.

Με απόφαση της επιτροπής προγράμματος σπουδών δύναται να συγκροτείται Σ.Ε., με διετή θητεία, στην οποία μετέχουν υποχρεωτικά ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) από τα μέλη της επιτροπής προγράμματος σπουδών. Στην επιτροπή του προγράμματος σπουδών δύναται να συμμετέχουν Ομότιμοι Καθηγητές του Τμήματος ή των συνεργαζόμενων Τμημάτων, εφόσον

παρέχουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. Η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών συνεδριάζει και λειτουργεί σύμφωνα με τους κανόνες των συλλογικών οργάνων του Πανεπιστημίου.

2.5 Συντονιστική Επιτροπή

Η Σ.Ε. αποτελείται από τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) του Τμήματος που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ. και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. Τα μέλη της Σ.Ε. καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Στη Σ.Ε. δύναται να συμμετέχουν Ομότιμοι Καθηγητές του Τμήματος, εφόσον παρέχουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και ιδίως:

α) καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του, εφόσον το Π.Μ.Σ. διαθέτει πόρους, και εισηγείται την έγκρισή του προς την Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.),

β) καταρτίζει τον απολογισμό του προγράμματος και εισηγείται την έγκρισή του από τη Συνέλευση του Τμήματος,

γ) εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του Π.Μ.Σ.,

δ) εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. και τον παρόντα Κανονισμό,

ε) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου στις κατηγορίες διδασκόντων του άρθρου 5 του παρόντος,

στ) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.,

ζ) καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

η) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών.

Η Συντονιστική Επιτροπή συνεδριάζει και λειτουργεί σύμφωνα με τους κανόνες των συλλογικών οργάνων του Πανεπιστημίου.

2.6 Διευθυντής του Π.Μ.Σ.

2.6.1 Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος κατά προτεραιότητα βαθμίδας Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό. Σε περίπτωση διατμηματικού, δι-ιδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ. ορίζεται από την επιτροπή προγράμματος σπουδών ένα (1) μέλος της ως Διευθυντής του Π.Μ.Σ.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) προεδρεύει της Σ.Ε., καθώς και της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της,

β) εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. προς τη Συνέλευση του Τμήματος ή την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών,

γ) εισηγείται προς τη Σ.Ε. και τα λοιπά όργανα του Π.Μ.Σ. και του Πανεπιστημίου θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ.,

δ) είναι Επιστημονικός Υπεύθυνος του προγράμματος και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες,

ε) παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του Π.Μ.Σ. και του Εσωτερικού Κανονισμού μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών, καθώς και την παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ.,

στ) συντάσσει ετήσιο αναλυτικό απολογισμό του ερευνητικών, εκπαιδευτικών και διοικητικών δραστηριοτήτων του Π.Μ.Σ. και τον υποβάλει για έγκριση στη Σ.Ε.,

ζ) ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα, η οποία ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

2.6.2 Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ., καθώς και τα μέλη της Σ.Ε. και της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών δεν δικαιούνται αμοιβής ή οιασδήποτε αποζημίωσης για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται και σχετίζεται με την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ., που είναι παράλληλα Επιστημονικός, αιτείται στην Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας τον ορισμό Αναπληρωτή Επιστημονικού Υπευθύνου, μεταξύ των μελών Δ.Ε.Π. που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, για τις ανάγκες οικονομικής διαχείρισης του Π.Μ.Σ. Το αίτημα του Διευθυντή του Π.Μ.Σ. πρέπει να συνοδεύεται από απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Π.Μ.Σ. (Συνέλευση Τμήματος ή Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών).

2.6.3 Σε περίπτωση παραίτησης Διευθυντή Π.Μ.Σ. ή αν εκλείψει για οποιοδήποτε λόγο, το αρμόδιο όργανο συνεδριάζει εντός δέκα (10) ημερών για τον ορισμό νέου Διευθυντή για το υπόλοιπο διάστημα της θητείας. Σε αυτό το διάστημα δεν επιτρέπεται καμία οικονομική δραστηριότητα από τον Αναπληρωτή Επιστημονικό Υπεύθυνο πέρα από την τυπική διεκπεραίωση ήδη εγκριμένων δαπανών. Εάν δεν καταστεί δυνατός ο ορισμός νέου Διευθυντή εντός δέκα (10) ημερών, τότε με απόφαση Συγκλήτου ορίζεται νέος Διευθυντής του Π.Μ.Σ. μετά από απόφαση του επισπεύδοντος Τμήματος ή της Ε.Π.Σ. για το υπόλοιπο διάστημα της θητείας. Χρέη Διευθυντή στο χρονικό διάστημα μέχρι τον ορισμό νέου εκτελεί ο Αναπληρωτής Επιστημονικός Υπεύθυνος.

2.7 Γραμματειακή υποστήριξη Π.Μ.Σ.

Η Γραμματεία του επισπεύδοντος Τμήματος είναι αρμόδια για τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ. Σε περίπτωση που το Π.Μ.Σ. έχει ιδίους πόρους μπορεί να προσλαμβάνει, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, εξωτερικούς συνεργάτες για τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη, οι οποίοι και τελούν υπό την επιστοασία της Γραμματείας του Τμήματος.

Οι αποφάσεις των ανά περίπτωση αρμόδιων οργάνων για τη συγκρότηση Επιτροπών Προγραμμάτων Σπουδών, Συντονιστικών Επιτροπών και Διευθυντών των Π.Μ.Σ. αναρτώνται στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ. Ο Κανονισμός Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΕΛΜΕ-ΠΑ υπερισχύει του οικείου Κανονισμού Λειτουργίας των Π.Μ.Σ.

3. Διαδικασία ίδρυσης Π.Μ.Σ.

3.1 Η Συνέλευση του Τμήματος, στο γνωστικό αντικείμενο του οποίου εμπίπτει το περιεχόμενο προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών, εισηγείται προς την Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ε.Μ.Σ.) του Ιδρύματος την ίδρυση σχετικού Π.Μ.Σ. Με την πρόταση για ίδρυση Π.Μ.Σ. και την απόφαση ίδρυσης πρέπει να καθορίζονται όλα τα ζητήματα που διέπουν την οργάνωση, λειτουργία και διαχείριση του Π.Μ.Σ. και να ρυθμίζονται, κατ'ελάχιστον, τα ακόλουθα:

α) ο τίτλος του Π.Μ.Σ. και του διπλώματος που απονέμεται,

β) το αντικείμενο και ο σκοπός του προγράμματος, τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα που αποκτώνται από την επιτυχή παρακολούθηση αυτού,

γ) η χρονική διάρκεια λειτουργίας του Π.Μ.Σ., η οποία δεν δύναται να είναι μικρότερη από πέντε (5) έτη, με δυνατότητα παράτασης, με την επιφύλαξη της μη πιστοποίησής του κατά την περιοδική αξιολόγηση του Τμήματος,

δ) οι κατηγορίες των πτυχιούχων που γίνονται δεκτές και τα λοιπά κριτήρια που είναι απαραίτητα ή συνεκτιμώνται κατά τη διαδικασία επιλογής των εισακτέων, καθώς και ο τρόπος απόδειξής τους,

ε) ο τρόπος αξιολόγησης, που δύναται να περιλαμβάνει τη διενέργεια εξετάσεων, την αξιολόγηση φακέλου και την προσωπική συνέντευξη, καθώς και η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων,

στ) οι ειδικεύσεις του Π.Μ.Σ., που δύναται να οδηγούν στην απονομή διαφορετικού διπλώματος και δεν μπορεί να είναι περισσότερες από τρεις (3),

ζ) το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών ανά ειδικεύση, τα περιγράμματα όλων των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων σύμφωνα με το πρότυπο της ΕΘΑΑΕ όπως μαθημάτων, σεμιναρίων, εργαστηρίων και κλινικών ασκήσεων του Π.Μ.Σ., πρακτική άσκηση, διπλωματική εργασία ή άλλων εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων που ορίζονται ως υποχρεωτικές ή επιλογής για την επιτυχή ολοκλήρωση του Π.Μ.Σ., με αναφορά του αριθμού των πιστωτικών μονάδων (European Credit Transfer and Accumulation System - ECTS) που απονέμονται ανά περίπτωση,

η) ο συνολικός αριθμός των πιστωτικών μονάδων (ECTS) που απονέμεται ανά ειδικεύση Π.Μ.Σ., εφόσον υπάρχουν περισσότερες από μια (1) ειδικεύσεις, ο οποίος δεν δύναται να είναι μικρότερος από εξήντα (60) πιστωτικές μονάδες (ECTS), καθώς και ο αριθμός των ακαδημαϊκών εξαμήνων του προγράμματος,

θ) η επίσημη γλώσσα διεξαγωγής του προγράμματος και η γλώσσα εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας, η οποία δύναται να διαφέρει της Ελληνικής,

ι) ο ανώτατος αριθμός εισακτέων μεταπτυχιακών φοιτητών του, ή ο ανώτατος αριθμός εισακτέων ανά ειδικεύση του Π.Μ.Σ., εφόσον υφίστανται ειδικεύσεις,

ια) οι πηγές χρηματοδότησης του Π.Μ.Σ. και το ύψος των τελών φοίτησης, εφόσον καθορίζονται τέλη φοίτησης,

ιβ) τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των φοιτητών,

ιγ) η δυνατότητα χορήγησης υποτροφιών με κριτήρια αριστείας, καθώς και παροχής ανταποδοτικών υποτροφιών,

ιδ) ο τρόπος οργάνωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας των Π.Μ.Σ., διά ζώσης ή με μεθόδους σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης εν όλω ή εν μέρει,

ιε) η δυνατότητα παροχής του προγράμματος ως μερικής φοίτησης,

ιστ) κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη λειτουργία του προγράμματος.

3.2 Η εισήγηση του Τμήματος περιλαμβάνει την πρόταση ίδρυσης, αναλυτικό πενταετή προϋπολογισμό, μελέτη σκοπιμότητας και βιωσιμότητας, τον Κανονισμό Λειτουργίας και, σε περίπτωση διατμηματικού, δι-ιδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ., το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας.

3.2.1 Μελέτη σκοπιμότητας και βιωσιμότητας Στη μελέτη σκοπιμότητας:

- εκτίθενται αναλυτικά οι επιστημονικοί και κοινωνικοί λόγοι που καθιστούν αναγκαία και σημαντική την ίδρυση και τη λειτουργία του Π.Μ.Σ.,

- τεκμηριώνεται η ένταξη του Π.Μ.Σ. στον στρατηγικό σχεδιασμό του Τμήματος και του Πανεπιστημίου,

- καταγράφονται οι στόχοι του και ο βαθμός σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα,

- αναφέρεται η σύνδεση με τα προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου που παρέχονται από το Τμήμα αλλά και η διαφοροποίηση της ύλης, υπό την έννοια της εξειδίκευσης, από τον πρώτο κύκλο σπουδών,

- αναφέρεται το διδακτικό προσωπικό που αναμένεται να διδάξει στο Π.Μ.Σ. και αναπτύσσεται η επιστημονική επάρκεια των διδασκόντων ως προς το συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο, με ανάλογο δημοσιευμένο ερευνητικό έργο,

- αναφέρεται το υπάρχον διδακτικό προσωπικό του Τμήματος με συναφές γνωστικό αντικείμενο,

- αναφέρεται το λοιπό προσωπικό που πρόκειται να υποστηρίξει την οργάνωση και τη λειτουργία του Π.Μ.Σ.,

- περιγράφεται η υλικοτεχνική υποδομή, ο εξοπλισμός και οι κτηριακές υποδομές που αναμένεται να χρησιμοποιηθούν για τη λειτουργία του προγράμματος (π.χ. χώροι διδασκαλίας, με ειδική αναφορά σε τυχόν απαραίτητους εργαστηριακούς χώρους και του εξοπλισμού τους, βιβλιοθήκη κ.λπ.).

3.2.2 Αναλυτικός προϋπολογισμός

Ο πενταετής προϋπολογισμός περιλαμβάνει απαραίτητως τους πάσης φύσεως πόρους του προγράμματος και το λειτουργικό κόστος του προγράμματος, όπως: αμοιβές για διοικητική - τεχνική υποστήριξη του προγράμματος, αμοιβές διδακτικού προσωπικού, δαπάνες μετακίνησης, δαπάνες αναλωσίμων, εξοπλισμού και υλικοτεχνικής υποδομής, δαπάνες χορήγησης υποτροφιών και λοιπές λειτουργικές δαπάνες (π.χ. έξοδα δημοσιότητας - προβολής, αγοράς εκπαιδευτικού υλικού, οργάνωσης συνεδρίου, δαπάνες εργασιών πεδίου).

Για την κατάρτιση του προϋπολογισμού των Π.Μ.Σ. που έχουν τέλη φοίτησης πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι:

α) υπολογίζονται τα έσοδα σύμφωνα με τον ανώτατο αριθμό εισακτέων στο Πρόγραμμα,

β) υπολογίζεται η παρακράτηση ποσοστού 30% από τον ΕΛΚΕ,

γ) το ποσό που προκύπτει διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του Π.Μ.Σ.,

δ) δύναται το τριάντα τοις εκατό (30%) του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών ανά ακαδημαϊκό έτος να έχει απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης.

3.3 Κάθε Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι απαραίτητο να έχει:

α) διακριτό γνωστικό αντικείμενο, ώστε να μην υπάρχει αλληλεπικάλυψη σε σχέση με τα άλλα Π.Μ.Σ. που διοργανώνονται από το Πανεπιστήμιο,

β) επάρκεια διδακτικού προσωπικού, ώστε να μπορεί να το υποστηρίξει ακαδημαϊκά (διδασκαλία μαθημάτων, επίβλεψη εργασιών κ.ά.) και διοικητικά (συγκρότηση οργάνων Π.Μ.Σ.),

γ) την απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή, που να εξασφαλίζει την εύρυθμη λειτουργία του Προγράμματος.

3.4 Η δομή, η οργάνωση και η λειτουργία ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ, η οποία εγκρίνεται από τα αρμόδια όργανα και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3.5 Μετά την έκδοση της απόφασης ίδρυσης Π.Μ.Σ. και πριν από την έναρξη της λειτουργίας του, απαιτείται η πιστοποίηση του Π.Μ.Σ. από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.), σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

3.6 Αν τροποποιηθεί η απόφαση ίδρυσης, απαιτείται εκ νέου πιστοποίηση του Π.Μ.Σ. από την ΕΘ.Α.Α.Ε., εφόσον η τροποποίηση αφορά:

- στο αντικείμενο και τον σκοπό του προγράμματος, τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα που αποκτώνται από την επιτυχή παρακολούθηση του Π.Μ.Σ.,

- στις ειδικεύσεις του Π.Μ.Σ., που δύναται να οδηγούν στην απονομή διαφορετικού διπλώματος.

3.7 Το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας πλέον των στοιχείων των παρ. 3.1 και 3.2 πρέπει να ρυθμίζει τις υποχρεώσεις κάθε συνεργαζόμενου Τμήματος/φορέα, τον αριθμό των μελών της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, τη συμμετοχή και την εκπροσώπηση κάθε συνεργαζόμενου Τμήματος / φορέα στα όργανα του Π.Μ.Σ., τη διαδικασία ανάδειξης του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., το Α.Ε.Ι. που αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη του προγράμματος, τη μεθοδολογία κατανομής των πόρων του Π.Μ.Σ., θέματα μετακίνησης διδασκόντων ή φοιτητών και κάθε άλλο θέμα που είναι αναγκαίο για την εύρυθμη λειτουργία του. Ειδικά για τα Π.Μ.Σ. που οργανώνονται σε συνεργασία με ιδρύματα της αλλοδαπής (κοινά Π.Μ.Σ.), το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας πρέπει να προβλέπει αν η επιτυχής ολοκλήρωση του κοινού Π.Μ.Σ. συνεπάγεται την απόκτηση ενός ενιαίου τίτλου σπουδών από τα συνεργαζόμενα ιδρύματα ή την απόκτηση διακριτών τίτλων σπουδών από κάθε συνεργαζόμενο ίδρυμα. Το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας πρέπει να εγκριθεί από τα αρμόδια, κατά περίπτωση, όργανα όλων των συνεργαζόμενων ιδρυμάτων / φορέων.

3.8 Κάθε Π.Μ.Σ. διατηρεί ιστοσελίδα, κατ' ελάχιστον, στην ελληνική και αγγλική γλώσσα ή και σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα κρίνει το αρμόδιο όργανο διοίκησής του, ιδιαίτερα στην περίπτωση προγραμμάτων συνεργασίας με Πανεπιστήμια της αλλοδαπής. Η ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. τηρείται σε διεύθυνση ενιαίου εντοπιστή χώρου (url) του Πανεπιστημίου, ενημερώνεται συνεχώς και περιέχει όλες τις πληροφορίες και ανακοινώσεις του Προ-

γράμματος που είναι απαραίτητες για την ενημέρωση των φοιτητών καθώς και κάθε άλλου ενδιαφερόμενου.

3.9 Η κατάργηση ενός Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με απόφαση της Συγκλήτου, ύστερα, από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος με εισήγηση της Σ.Ε. ή της Ε.Π.Σ. κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε. εάν έχει συγκροτηθεί, διαφορετικά του Διευθυντή του Π.Μ.Σ. Απαραίτητες προϋποθέσεις αποτελούν α) να μην υπάρχουν, πλέον, εγγεγραμμένοι φοιτητές στο πρόγραμμα και β) να μην υπάρχουν οικονομικής φύσεως οφειλές. Όργανα, εξοπλισμός και ενδεχομένως, διαθέσιμο αναλώσιμο υλικό κατανέμονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, ή της Ε.Π.Σ., ενώ τυχόν ταμειακά διαθέσιμα του καταργηθέντος Π.Μ.Σ., κατανέμονται με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης μετά από εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Ε.Π.Σ.

3.10 Η απόφαση ίδρυσης ή κατάργησης Π.Μ.Σ. κοινοποιείται, με επιμέλεια του Ιδρύματος, στον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσής της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3.11 Οι γενικές αρχές και η διαδικασία σύμφωνα με τις οποίες λειτουργεί η Επιτροπή είναι οι ακόλουθες:

α) Ο Πρόεδρος του Τμήματος διαβιβάζει ηλεκτρονικά σε όλα τα μέλη της Επιτροπής την εισήγηση του Τμήματος και τα λοιπά απαιτούμενα έγγραφα για την ίδρυση / τροποποίηση Π.Μ.Σ. Τμήματος.

β) Ο αρμόδιος εκπρόσωπος Σχολής εισηγείται σχετικά λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του νόμου και του παρόντος Κανονισμού. Η εισήγηση πρέπει να καλύπτει επαρκώς τα ακόλουθα σημεία: τεκμηρίωση της ίδρυσης / τροποποίησης του Π.Μ.Σ., συμφωνία με το στρατηγικό σχεδιασμό του Τμήματος και του Πανεπιστημίου, αναφορά σε τυχόν προηγούμενο πρόγραμμα, διάρκεια σπουδών, στοιχεία σχέσης / αλληλεπικάλυψης με άλλα Π.Μ.Σ. του Πανεπιστημίου, το πλήθος του μόνιμου προσωπικού του Τμήματος που συμμετέχει στο Π.Μ.Σ., στοιχεία για τον προϋπολογισμό, τα τέλη φοίτησης και την αξιοποίησή τους, εφόσον προβλέπονται. Στη συνέχεια, η εισήγηση διαβιβάζεται πριν από τη συνεδρίαση σε όλα τα μέλη της Επιτροπής.

γ) Η Επιτροπή συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα προκειμένου να διεκπεραιώνεται το ταχύτερο δυνατόν η διαδικασία ίδρυσης / τροποποίησης Π.Μ.Σ.

4. Οικονομική διαχείριση των Π.Μ.Σ.

4.1 Πόροι

Οι πόροι ενός Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) δύνανται να προέρχονται από:

- α) τέλη φοίτησης,
- β) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,
- γ) κληροδοτήματα,
- δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα,
- ε) ιδίους πόρους του Πανεπιστημίου και
- στ) τον κρατικό προϋπολογισμό ή το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης.

Η καταβολή των τελών φοίτησης, εφόσον προβλέπεται, δύναται να πραγματοποιείται από τον ίδιο τον φοιτητή ή από τρίτο, φυσικό ή νομικό, πρόσωπο για λογα-

ριασμό του φοιτητή, εφόσον αυτό προβλέπεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

Η διαχείριση των πόρων των Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Πανεπιστημίου.

Οι πόροι των Π.Μ.Σ. κατανέμονται ως εξής:

α) ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε. για την οικονομική διαχείριση των Π.Μ.Σ. Στα έσοδα του Π.Μ.Σ. των περ. β) έως δ) της παρ. 4.1.1 πραγματοποιείται η παρακράτηση υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. που ισχύει για τα έσοδα από αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης,

β) το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων του Π.Μ.Σ. διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του Π.Μ.Σ.

4.2 Οικονομική συνεργασία Π.Μ.Σ. του Πανεπιστημίου

4.2.1 Αν σε Τμήμα ή Σχολή του Πανεπιστημίου οργανώνονται περισσότερα από ένα (1) Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) είναι δυνατή η οικονομική συνεργασία μεταξύ Π.Μ.Σ. μέσω της ίδρυσης ενός κοινού έργου/προγράμματος, που χρηματοδοτείται από πόρους των Π.Μ.Σ. με σκοπό την κάλυψη κοινών αναγκών και δράσεων των Π.Μ.Σ. του Τμήματος ή της Σχολής. Το έργο / πρόγραμμα είναι χωρίς σαφή ημερομηνία λήξης, διαθέτει αυτοτελή προϋπολογισμό και χρηματοδοτείται ετησίως από μέρος των εσόδων των λειτουργούντων Π.Μ.Σ. του Τμήματος ή της Σχολής, που διατίθενται προς αυτό για δαπάνες που έχουν ως στόχο την κάλυψη κοινών αναγκών. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η χρηματοδότηση του έργου / προγράμματος με το υπόλοιπο ταμειακών διαθεσίμων Π.Μ.Σ. του ίδιου Τμήματος ή της ίδιας Σχολής, των οποίων το φυσικό αντικείμενο έχει επιτυχώς ολοκληρωθεί και για τα οποία δεν προκύπτει άλλη οικονομική υποχρέωση.

4.2.2 Το ανώτατο ποσοστό επί των συνολικών ετήσιων εσόδων κάθε Π.Μ.Σ. που δύναται να διατίθεται προς έργο / πρόγραμμα της παρ. 4.2.1 είναι 15%.

4.3 Με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών, κατόπιν κοινής εισήγησης των Διευθυντών Π.Μ.Σ. του ίδιου Τμήματος ή της ίδιας Σχολής, εγκρίνεται η αποδοχή διαχείρισης έργου / προγράμματος της παρ. 4.2.1 και το ποσοστό επί των ετήσιων εσόδων του Π.Μ.Σ. με το οποίο χρηματοδοτείται το έργο / πρόγραμμα και καθορίζεται ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του έργου, που είναι ένας (1) εκ των Διευθυντών των Π.Μ.Σ. που χρηματοδοτούν το έργο. Η διενέργεια δαπανών πραγματοποιείται κατόπιν κοινής εισήγησης των Διευθυντών των Π.Μ.Σ. που χρηματοδοτούν το έργο / πρόγραμμα.

4.4 Τέλη φοίτησης

Το ύψος των τελών φοίτησης καθορίζεται με την απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. σύμφωνα με τη μελέτη σκοπιμότητας και βιωσιμότητας και τον αναλυτικό πενταετή προϋπολογισμό του ώστε να καλύπτονται τα έξοδα λειτουργίας του. Βασικά κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό των τελών φοίτησης αποτελούν ενδεικτικά, οι δαπάνες διδακτικού προσωπικού, οι δαπάνες μετακίνησης, οι δαπάνες αναλωσίμων, εξοπλισμού και υλικοτεχνικής υποδομής, οι δαπάνες χορήγησης υπο-

τροφιών και άλλες λειτουργικές δαπάνες όπως έξοδα δημοσιότητας - προβολής, αγοράς εκπαιδευτικού υλικού, οργάνωσης συνεδρίου, δαπάνες εργασιών πεδίου, η χρηματοδότηση από άλλες πηγές (χορηγίες, δωρεές). Τα τέλη φοίτησης καθορίζονται σε τέτοιο ύψος ώστε αφενός μεν να καλύπτονται οι δαπάνες του προγράμματος όπως προαναφέρθηκε, αφετέρου δε, να είναι κατά το δυνατόν προσιτά στις ομάδες στόχου του προγράμματος. Τα τέλη φοίτησης ορίζονται ανά φοιτητή ανά εξάμηνο και ανά ειδίκευση, εφόσον υφίστανται, καθώς και για πλήρη και για μερική φοίτηση, εάν προβλέπεται. Το ανώτερο ποσό για τέλη φοίτησης προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών, όπου επισπεύδον είναι Τμήμα του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου, ανέρχεται σε 8.000 ευρώ για εισακτέους από χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και σε 14.000 ευρώ για εισακτέους από τρίτες χώρες. Η τμηματική ή ολική καταβολή των τελών φοίτησης πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών από το αρμόδιο όργανο του Π.Μ.Σ. Ο τρόπος καταβολής των τελών φοίτησης ορίζεται στον Κανονισμό Λειτουργίας του προγράμματος. Σε περιπτώσεις τμηματικής καταβολής των τελών και για όσο διάστημα φοιτητής τελεί σε καθεστώς διακοπής φοίτησης δεν καταβάλλει τα αναλογούντα τέλη.

5. Διδάσκοντες Π.Μ.Σ.

5.1 Το διδακτικό έργο των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) ανατίθεται, κατόπιν απόφασης του αρμόδιου οργάνου του Π.Μ.Σ. στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων:

α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΛΜΕΠΑ ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,

β) ομότιμους Καθηγητές ή αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΛΜΕΠΑ ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενους καθηγητές,

δ) εντεταλμένους διδάσκοντες,

ε) επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,

στ) ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής,

ζ) επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

5.2 Όλες οι κατηγορίες διδασκόντων δύνανται να αμείβονται αποκλειστικά από τους πόρους του Π.Μ.Σ. Δεν επιτρέπεται η καταβολή αμοιβής ή άλλης παροχής από τον κρατικό προϋπολογισμό ή το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης. Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Π.Μ.Σ. περί ανάθεσης του διδακτικού έργου, καθορίζεται το ύψος της αμοιβής κάθε διδάσκοντος. Ειδικώς, οι διδάσκοντες που έχουν την ιδιότητα μέλους Δ.Ε.Π., δύνανται

να αμείβονται επιπρόσθετα για έργο που προσφέρουν προς το Π.Μ.Σ., εφόσον εκπληρώνουν τις, ελάχιστες, εκ του νόμου υποχρεώσεις τους, όπως ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 155 του ν. 4957/2022. Το τελευταίο εδάφιο εφαρμόζεται αναλογικά και για τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., εφόσον εκπληρώνουν τις, ελάχιστες, εκ του νόμου υποχρεώσεις τους.

5.3 Τα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος δύνανται να απασχολούνται σε Π.Μ.Σ., μόνο υπό την προϋπόθεση εκπλήρωσης των ελάχιστων υποχρεώσεών τους περί παροχής διδακτικού έργου. Δεν επιτρέπεται η απασχόληση μελών Δ.Ε.Π. αποκλειστικά σε Π.Μ.Σ. του Τμήματος ή της Σχολής.

5.4 Καθήκοντα Διδασκόντων

Οι διδάσκοντες του Π.Μ.Σ. θα πρέπει

- να επεκτείνουν τις γνωστικές τους ικανότητες εντός του ευρύτερου πλαισίου του επιστημονικού πεδίου ώστε να είναι σε θέση να προσφέρουν στους φοιτητές διεπιστημονική σύγχρονη γνώση,

- να είναι προσιτοί στους φοιτητές, να συζητούν, να συνεργάζονται και να συνεισφέρουν με τις γνώσεις και την εμπειρία τους σε μια επιτυχημένη, ακαδημαϊκή πορεία των φοιτητών,

- να καταρούν ένα περίγραμμα μαθήματος, που περιλαμβάνει τους στόχους, τα μαθησιακά αποτελέσματα, βιβλιογραφία, τον τρόπο αξιολόγησης, εκτεταμένο αναλυτικό πρόγραμμα, έτσι ώστε το διδακτικό υλικό να καλύπτει πλήρως τις ακαδημαϊκές ανάγκες της εκπαιδευτικής δραστηριότητας,

- να στηρίζουν τη φοιτητοκεντρική μάθηση, να συμμετέχουν σε συζητήσεις σχετικά με τα αποτελέσματα των εξετάσεων ή των εργασιών με στόχο τη μεγιστοποίηση της μαθησιακής επιτυχίας,

- να προτείνουν θέματα Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών, να συνεργάζονται και να βοηθούν τους φοιτητές κατά την εκπόνηση των Εργασιών.

6. Ανάθεση διδακτικού έργου

6.1 Η ανάθεση του διδακτικού έργου του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου, κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ., εφόσον υφίσταται, διαφορετικά του Διευθυντή του Π.Μ.Σ.

6.2 Οι αποφάσεις της Συνέλευσης ή της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών για την κατανομή του διδακτικού έργου περιλαμβάνουν υποχρεωτικά τα ακόλουθα στοιχεία:

α) το ονοματεπώνυμο του διδάσκοντα,

β) την ιδιότητά του (ενδεικτικά, μέλος Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π.),

γ) το είδος του διδακτικού έργου που ανατίθεται ανά διδάσκοντα (μάθημα, σεμινάριο εργαστήριο ή κάθε άλλη εκπαιδευτική δραστηριότητα που περιλαμβάνεται στο εγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών),

δ) τον αριθμό των ωρών διδασκαλίας ανά μάθημα, σεμινάριο, εργαστήριο ή εκπαιδευτικής δραστηριότητας,

ε) τεκμηρίωση της συνάφειας του γνωστικού αντικείμενου του διδάσκοντα, της εμπειρίας και του διδακτικού

και ερευνητικού του έργου σε σχέση με το διδακτικό έργο που αναλαμβάνει.

6.3 Η κατανομή του διδακτικού έργου πραγματοποιείται πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους τόσο για το χειμερινό, όσο και για το εαρινό εξάμηνο. Με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, η ανάθεση διδακτικού έργου δύναται να τροποποιείται, κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους, μόνο για ιδιαίτερα σημαντικούς λόγους.

6.4 Οι διδάσκοντες, κατά το χρονικό διάστημα που τελούν σε καθεστώς εκπαιδευτικής άδειας ή αναστολής καθηκόντων, δύνανται να παρέχουν, μετά από αίτημά τους, διδακτικό έργο προς το Π.Μ.Σ., εφόσον αυτό είναι ουσιαστικά και πρακτικά εφικτό. Το αρμόδιο όργανο αποφασίζει για το αίτημα, κατά περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψιν τις συνθήκες που ισχύουν κάθε φορά.

6.5 Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύναται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Π.Μ.Σ.

7. Διδάσκοντες σε Π.Μ.Σ. άλλου Ιδρύματος

Τα μέλη Δ.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π., Ε.Ε.Π. του Ιδρύματος δύνανται να αναλαμβάνουν διδακτικό έργο σε Π.Μ.Σ. άλλου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής σύμφωνα με την ακόλουθη διαδικασία:

α) Αποστολή πρόσκλησης άλλου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής στον Πρόεδρο του Τμήματος, όπου απασχολείται το μέλος Δ.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π., Ε.Ε.Π. στο οποίο επιθυμούν να αναθέσουν διδασκαλία, με αναφορά στο Π.Μ.Σ. στο οποίο θα συμμετέχει, το μάθημα και τις διδακτικές ώρες που θα αναλάβει. Το αντικείμενο του μαθήματος πρέπει να είναι συναφές με το επιστημονικό έργο του μέλους.

β) Ο Πρόεδρος υποβάλλει εισήγηση στη Συνέλευση του Τμήματος για τη λήψη απόφασης. Η Συνέλευση μπορεί να ζητήσει επιπλέον στοιχεία εφόσον το κρίνει απαραίτητο ώστε να διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία των προγραμμάτων προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών του Τμήματος.

γ) Η Συνέλευση του Τμήματος αποφασίζει αιτιολογημένα την αποδοχή ή μη της πρόσκλησης.

δ) Οι ώρες ανάθεσης, σε περίπτωση αποδοχής της πρόσκλησης, δεν προσμετρώνται στο τυπικό ωράριο.

ε) Σε περίπτωση αμειβόμενου Π.Μ.Σ. αποτελεί ευθύνη της νομοθεσίας στα οικονομικής φύσεως θέματα.

8. Μεταπτυχιακές Διπλωματικές Εργασίες

8.1 Δικαίωμα επίβλεψης διπλωματικών εργασιών έχουν οι κατωτέρω διδάσκοντες υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος:

α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΛΜΕΠΑ ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,

β) ομότιμοι Καθηγητές ή αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΛΜΕΠΑ ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενοι καθηγητές,

δ) εντεταλμένοι διδάσκοντες,

ε) επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,

στ) ερευνητές και ειδικοί λειτουργικοί επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

8.2 Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Π.Μ.Σ. δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. του Τμήματος, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η συνάφεια του γνωστικού αντικείμενου ή του επιστημονικού έργου ή του αντικείμενου της διατριβής των εν λόγω μελών του τμήματος με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

8.3 Κάθε διδάσκοντας του Π.Μ.Σ. οφείλει να προτείνει δύο (2) έως πέντε (5) θέματα Διπλωματικών Εργασιών πριν την έναρξη του εξαμήνου όπου προβλέπεται η εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας. Το αρμόδιο όργανο διοίκησης του Π.Μ.Σ. συντάσσει ενιαίο κατάλογο των προτεινομένων Διπλωματικών Εργασιών με τους αντίστοιχους επιβλέποντες διδάσκοντες τον οποίο αναρτά στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ., στην πλατφόρμα ασύγχρονης εκπαίδευσης και τον υποβάλλει στη Γραμματεία του Τμήματος.

8.4 Μετά την ανάρτηση των θεμάτων των Διπλωματικών Εργασιών, ο μεταπτυχιακός φοιτητής υποβάλλει αίτηση ανάθεσης θέματος Διπλωματικής Εργασίας στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. έχοντας την έγγραφη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα διδάσκοντα. Το όργανο διοίκησης του Π.Μ.Σ. συνεδριάζει για την έκδοση απόφασης ανάθεσης Διπλωματικών Εργασιών σε όλους τους μεταπτυχιακούς φοιτητές για κάθε ακαδημαϊκό έτος. Η απόφαση περιλαμβάνει και την τριμελή Εξεταστική Επιτροπή που θα αξιολογήσει τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία.

8.5 Η αντικατάσταση του επιβλέποντα ή μέλους της τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής είναι δυνατή μόνο σε περιπτώσεις αντικειμενικής αδυναμίας άσκησης καθηκόντων επίβλεψης ή άλλου πολύ σοβαρού λόγου. Η αντικατάσταση πραγματοποιείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Ε.Π.Σ. μετά από εισήγηση του Διευθυντή του Π.Μ.Σ.

8.6 Ο μέγιστος αριθμός διπλωματικών εργασιών που δύναται να αναλάβει έκαστος διδάσκοντας, ανά ακαδημαϊκό έτος, είναι πέντε (5).

8.7 Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία συντάσσεται στην Ελληνική ή την Αγγλική γλώσσα με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών. Η συγγραφή της Εργασίας σε άλλη διεθνή γλώσσα είναι δυνατή με, ειδικά, αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης. Σε αυτήν την περίπτωση πρέπει να περιλαμβάνει περίληψη, τίτλο και λέξεις-κλειδιά στην Ελληνική γλώσσα.

8.8 Η επίβλεψη Διπλωματικών Εργασιών, όπου προβλέπεται, δύναται να αμείβεται εφόσον υφίσταται σχετική πρόβλεψη στον Κανονισμό Λειτουργίας και τον

προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. και οι ώρες απασχόλησης δεν συμπεριλαμβάνονται στις, ελάχιστες, κατά το νόμο υποχρεώσεις.

8.9 Η πνευματική ιδιοκτησία των ερευνητικών αποτελεσμάτων των Μ.Δ.Ε. καθορίζεται από τον Κανονισμό Λειτουργίας της Μονάδας Μεταφοράς Τεχνολογίας και Καινοτομίας του ΕΛΜΕΠΑ.

9. Εισακτέοι στα Π.Μ.Σ.

9.1 Προκήρυξη θέσεων εισακτέων

Σε ημερομηνία που ορίζεται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου διοίκησης του Π.Μ.Σ. (Συνέλευση του Τμήματος ή η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών) προκηρύσσονται θέσεις εισακτέων στο Πρόγραμμα. Η προκήρυξη αναρτάται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ., του Πανεπιστημίου και κοινοποιείται σε άλλα ιδρύματα ή επαγγελματικούς φορείς. Η προκήρυξη περιλαμβάνει, κατ'ελάχιστον, τα στοιχεία του προγράμματος, τον ελάχιστο αριθμό εισακτέων για να λειτουργήσει, τον ανώτατο αριθμό εισακτέων, τα απαραίτητα δικαιολογητικά, τον τρόπο επιλογής των εισακτέων και τα κριτήρια, την προθεσμία υποβολής αιτήσεων, η οποία δεν δύναται να είναι μικρότερη των τριάντα (30) ημερών, την προθεσμία υποβολής ενστάσεων και στοιχεία επικοινωνίας με τη Γραμματεία που υποστηρίζει το Π.Μ.Σ. Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων λαμβάνονται από τη Συνέλευση του Τμήματος μετά από εισήγηση της Σ.Ε. στην περίπτωση αυτοδύναμων Π.Μ.Σ. ή από την Ε.Π.Σ. στην περίπτωση Π.Μ.Σ. που διοργανώνονται σε συνεργασία με άλλα τμήματα ή φορείς. Οι αποφάσεις ανακοινώνονται στους ενδιαφερόμενους εντός δέκα (10) ημερών από την κατάθεσή τους στη Γραμματεία.

Η προθεσμία μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Ε.Π.Σ. για διάστημα που δεν ξεπερνά τις τριάντα (30) ημέρες. Η δυνατότητα παράτασης της προθεσμίας πρέπει να αναφέρεται στην προκήρυξη. Σε κάθε περίπτωση οι διαδικασίες προκήρυξης, επιλογής και εγγραφής πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί, τουλάχιστον, μια (1) εβδομάδα πριν την έναρξη μαθημάτων. Οι φάκελοι των υποψηφίων υποβάλλονται στη Γραμματεία εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην πρόσκληση. Η εμπρόθεσμη υποβολή του φακέλου υποψηφιότητας αποδεικνύεται, μόνο, από τον αριθμό πρωτοκόλλου εισερχομένων της Γραμματείας. Ελλιπή δικαιολογητικά ή συμπληρωματικά δικαιολογητικά που υποβάλλονται μετά το πέρας της προθεσμίας δεν γίνονται δεκτά. Η Επιτροπή Αξιολόγησης δύναται να ζητήσει διευκρινίσεις επί εμπροθέσμως υποβληθέντων δικαιολογητικών.

9.2 Προϋποθέσεις και κριτήρια εισαγωγής στο Π.Μ.Σ.

9.2.1 Βασικές προϋποθέσεις εισαγωγής σε Π.Μ.Σ. που οργανώνει ή συμμετέχει το ΕΛΜΕΠΑ είναι οι παρακάτω

- Τίτλος πρώτου κύκλου σπουδών Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ακαδημαϊκά αναγνωρισμένος τίτλος ανώτατου ιδρύματος της αλλοδαπής.

- Γνώση μίας, τουλάχιστον, ξένης γλώσσας.

Αλλοδαποί υποψήφιοι που επιθυμούν να συμμετέχουν σε Π.Μ.Σ. που διοργανώνεται στην ελληνική γλώσσα θα πρέπει να προσκομίσουν πτυχίο ή μεταπτυχιακό, που διεξάχθηκε στην ελληνική γλώσσα, τίτλο σπουδών Ελληνικού Α.Ε.Ι. ή απολυτήριο ελληνικού Λυκείου ή εξεταξίου

Γυμνασίου ή πιστοποιητικό Ελληνομάθειας Γ1 επιπέδου από το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, από το οποίο θα αποδεικνύεται η πλήρης γνώση και άνετη χρήση της ελληνικής γλώσσας.

9.2.2 Κριτήρια επιλογής

Ελάχιστα κριτήρια επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών είναι τα κατωτέρω:

- ο βαθμός του πτυχίου / διπλώματος,
- ο βαθμός της πτυχιακής ή διπλωματικής εργασίας (εάν υπάρχει),
- ο βαθμός σε προπτυχιακά μαθήματα συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το Π.Μ.Σ.,
- η συνάφεια του πτυχίου / διπλώματος πρώτου κύκλου σπουδών με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.,
- η γνώση ξένης γλώσσας.

Ο Κανονισμός Λειτουργίας κάθε Π.Μ.Σ. δύναται να προσδιορίζει και άλλα πρόσθετα κριτήρια, όπως ενδεικτικά τα κάτωθι:

- ερευνητική ή επαγγελματική δραστηριότητα σε συναφές γνωστικό αντικείμενο όπως προκύπτει από συμβάσεις,
- δημοσιεύσεις, συμμετοχή σε συνέδρια,
- γνώση δεύτερης ξένης γλώσσας,
- κατοχή δεύτερου πτυχίου / διπλώματος πρώτου κύκλου σπουδών,
- κατοχή άλλου μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών,
- προφορική συνέντευξη,
- συστατικές επιστολές,
- βραβεία ή διπλώματα ευρεσιτεχνίας.

Το επίπεδο γλωσσομάθειας ξένης γλώσσας που απαιτείται, η κλίμακα βαθμολογίας ανά κριτήριο, τα ακαδημαϊκά κριτήρια, οι συντελεστές βαρύτητας που ενδεχομένως χρησιμοποιούνται ανά κριτήριο για την επιλογή και ο αλγόριθμος ορίζονται υποχρεωτικά στον οικείο Κανονισμό Λειτουργίας Μεταπτυχιακών Σπουδών. Το ποσοστό της προφορικής συνέντευξης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30% της συνολικής βαθμολογίας.

9.3 Διαδικασία αναγνώρισης ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών της αλλοδαπής.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης αναλαμβάνει να διαπιστώσει εάν ένας τίτλος σπουδών ιδρύματος της αλλοδαπής είναι αναγνωρισμένος.

Προκειμένου να αναγνωρισθεί ένας τίτλος σπουδών πρέπει:

- το ίδρυμα που έχει απονείμει τον τίτλο σπουδών καθώς και ο συγκεκριμένος τίτλος σπουδών να συμπεριλαμβάνονται στο Εθνικό Μητρώο Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης της αλλοδαπής και στο Εθνικό Μητρώο Τύπων Τίτλων Σπουδών Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων της αλλοδαπής που τηρεί και επικαιροποιεί ο Διεπιστημονικός Οργανισμός Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.) σύμφωνα με το άρθρο 304 του ν. 4957/2022.

- Εφόσον ο τίτλος σπουδών συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο του άρθρου 307 του ν. 4957/2022, πρέπει να ζητηθεί επιπροσθέτως των λοιπών δικαιολογητικών Βεβαίωση Τόπου Σπουδών, η οποία εκδίδεται και αποστέλλεται από το πανεπιστήμιο της αλλοδαπής. Αν ως τόπος σπουδών ή μέρος αυτών βεβαιώνεται η Ελληνική επικράτεια, ο τίτλος σπουδών δεν αναγνωρίζεται, εκτός

αν το μέρος σπουδών που έγιναν στην Ελληνική επικράτεια βρίσκεται σε δημόσιο Α.Ε.Ι. Σε περίπτωση που το πανεπιστήμιο της αλλοδαπής δεν αποστέλλει τη βεβαίωση Τόπου Σπουδών, τότε η αίτηση του υποψήφιου δεν εξετάζεται περαιτέρω.

- Αν ο τίτλος σπουδών ή το ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχουν καταχωρηθεί από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. στα Μητρώα του άρθρου 304 του ν. 4957/2022, τότε το Δ.Σ. του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. εξετάζει, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήματος του Πανεπιστημίου, αν πληρούνται οι προϋποθέσεις του Κεφαλαίου Α («Γενικές Διατάξεις») του Μέρους Β («Ακαδημαϊκή αναγνώριση τίτλων σπουδών της αλλοδαπής») του ίδιου νόμου και με απόφασή του τα εντάσσει στα Μητρώα.

Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωρισθεί από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. όπως ο νόμος ορίζει.

9.4 Επιλογή εισακτέων

α) Η Επιτροπή Αξιολόγησης προχωρεί στην αξιολόγηση των υποψηφίων σύμφωνα με όσα ορίζει ο Κανονισμός Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. Το πρακτικό της Επιτροπής Αξιολόγησης υπογράφεται από όλα τα μέλη της και υποβάλλεται στο αρμόδιο όργανο διοίκησης σύμφωνα με τη νομοθεσία για τη λήψη τελικής απόφασης. Η ίδια απόφαση περιλαμβάνει και το χρονικό διάστημα υποβολής των δικαιολογητικών εγγραφής στο Π.Μ.Σ. Η κατάταξη των υποψηφίων γίνεται κατά φθίνουσα σειρά επιτυχίας.

β) Οι ισοβαθμούντες γίνονται δεκτοί σε ποσοστό έως 10% επί του ανώτατου αριθμού εισακτέων. Σε περίπτωση που οι ισοβαθμούντες ξεπερνούν το ως άνω ποσοστό, εξετάζονται οι βαθμολογίες που έλαβαν στα επιμέρους κριτήρια, κατά φθίνουσα σειρά βαρύτητας, που είχαν τεθεί από την προκήρυξη. Σε περίπτωση ίσων βαθμολογιών, πραγματοποιείται ηλεκτρονική κλήρωση παρουσία των ενδιαφερομένων από τη Σ.Ε. ή την Ε.Π.Σ.

γ) Ο ελάχιστος και ο ανώτατος αριθμός εισακτέων προσδιορίζεται σύμφωνα με τον αριθμό των διδασκόντων του Π.Μ.Σ., την αναλογία φοιτητών - διδασκόντων, τον αριθμό των ειδίκευσεων, τη ζήτηση που παρουσιάζει το Π.Μ.Σ. στην αγορά εργασίας σύμφωνα με αντικειμενικά στοιχεία της μελέτης βιωσιμότητας και την υλικοτεχνική υποδομή. Ο ανώτατος αριθμός εισακτέων ανά Π.Μ.Σ. δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος του πενήντα (50).

δ) Η Επιτροπή Αξιολόγησης συγκροτείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Ε.Π.Σ. με ορισμένη θητεία, σε ακαδημαϊκά έτη, που αναφέρεται στην απόφαση συγκρότησης και δύναται να αποτελείται από τρία (3) έως πέντε (5) μέλη Δ.Ε.Π. Ένα, τουλάχιστον, από τα μέλη της Επιτροπής πρέπει να είναι στη βαθμίδα Καθηγητή ή Αναπληρωτή καθηγητή. Η ελάχιστη θητεία είναι ένα (1) ακαδημαϊκό έτος και δύναται να ανανεώνεται με απόφαση του ίδιου οργάνου για, έως, τρεις (3) θητείες. Χρέη Προέδρου της Επιτροπής ασκεί το αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π. στην υψηλότερη βαθμίδα.

9.5 Εγγραφές

Η Γραμματεία του επισπεύδοντος Τμήματος του Π.Μ.Σ. ενημερώνει ηλεκτρονικά τους επιτυχόντες για τα απαιτούμενα δικαιολογητικά εγγραφής, τα οποία καθορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας του προγράμματος, και

για το διάστημα υποβολής τους. Η εγγραφή δύναται να πραγματοποιείται με φυσική παρουσία ή ηλεκτρονικά. Σε περίπτωση που επιτυχόντας δεν εγγραφεί ή ενημερώσει ότι δεν επιθυμεί την εγγραφή του, τότε το αρμόδιο όργανο με απόφαση του δύναται να καλύψει την κενή θέση ή τις κενές θέσεις επιτυχόντων με επιλαχόντες, εφόσον υπάρχουν. Η αξιοποίηση ή μη αυτής της δυνατότητας αναφέρεται στην προκήρυξη.

10. Όροι φοίτησης

10.1 Η εκπαιδευτική λειτουργία των Π.Μ.Σ. εκκινεί το χειμερινό ή το εαρινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους, όπως ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του προγράμματος. Το εκπαιδευτικό έργο διαρθρώνεται σε ακαδημαϊκά εξάμηνα και υλοποιείται σύμφωνα με το ακαδημαϊκό ημερολόγιο του Πανεπιστημίου.

10.2 Η ελάχιστη χρονική διάρκεια σπουδών ενός Π.Μ.Σ. είναι δύο (2) ακαδημαϊκά εξάμηνα και η μέγιστη τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος που απαιτείται για την τυχόν εκπόνηση και υποβολή προς κρίση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ή οποιασδήποτε άλλης εκπαιδευτικής δραστηριότητας. Σε κάθε εξάμηνο, οι φοιτητές μπορούν να συγκεντρώσουν το ανώτερο τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες.

10.3 Υπάρχει δυνατότητα παράτασης φοίτησης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή και έγκριση από τη Συνέλευση του Τμήματος ή την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών. Συνολικά, η παράταση δεν δύναται να υπερβεί τον αριθμό εξαμήνων της κανονικής φοίτησης του Π.Μ.Σ.

10.4 Δίνεται η δυνατότητα μερικής φοίτησης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή και έγκριση από τη Συνέλευση ή την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, εφόσον προβλέπεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. Για τους φοιτητές που φοιτούν υπό καθεστώς μερικής φοίτησης, κάθε εξάμηνο προσμετράται ως μισό ακαδημαϊκό εξάμηνο και δεν μπορούν να δηλώνουν προς παρακολούθηση και να εξετάζονται σε αριθμό μεγαλύτερο από το ήμισυ των μαθημάτων του εξαμήνου τα οποία προβλέπονται στο πρόγραμμα σπουδών. Σε περίπτωση που ο αριθμός μαθημάτων του τυπικού εξαμήνου του προγράμματος σπουδών είναι περιττός, τότε ο αριθμός μαθημάτων στρογγυλοποιείται προς τα πάνω.

Δικαίωμα υποβολής αίτησης για μερική φοίτηση έχουν:

α) οι φοιτητές που αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα,

β) οι φοιτητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες,

γ) οι φοιτητές που είναι παράλληλα αθλητές και κατά τη διάρκεια των σπουδών τους ανήκουν σε αθλητικά σωματεία εγγεγραμμένα στο ηλεκτρονικό Μητρώο αθλητικών σωματείων του άρθρου 142 του ν. 4714/2020 (Α' 148), που τηρείται στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού (Γ.Γ.Α.) υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις όπως ο νόμος ορίζει.

Η διάρκεια της μερικής φοίτησης δεν υπερβαίνει το διπλάσιο της διάρκειας της κανονικής φοίτησης. Εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή η ανώτατη διάρκεια φοίτησης.

10.5 Οι φοιτητές που δεν έχουν υπερβεί το ανώτατο όριο φοίτησης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτησή τους

προς τη Συνέλευση ή την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, δύναται να διακόψουν τη φοίτησή τους για χρονική περίοδο έως δύο (2) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Αναστολή φοίτησης χορηγείται μόνο για ιδιαίτερα σοβαρούς λόγους (στρατιωτική θητεία, σοβαρή ασθένεια, λοχεία, κ.ά.). Η αίτηση πρέπει να είναι αιτιολογημένη, κατατίθεται, τουλάχιστον, μια εβδομάδα πριν την έναρξη του εξαμήνου και συνοδεύεται από όλα τα σχετικά δικαιολογητικά αρμόδιων δημόσιων αρχών ή οργανισμών, από τα οποία αποδεικνύονται οι λόγοι αναστολής φοίτησης.

Η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται κατά το χρόνο διακοπής της φοίτησης και δεν επιτρέπεται η συμμετοχή σε καμία εκπαιδευτική διαδικασία. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης. Ο φοιτητής που τελεί σε διακοπή φοίτησης υποχρεούται να υποβάλλει αίτηση επανεγγραφής στο πρόγραμμα, τουλάχιστον, μια εβδομάδα πριν από το πέρας της αναστολής φοίτησης για να συνεχίσει τις σπουδές του ως ενεργός φοιτητής.

10.6 Η μέγιστη διάρκεια φοίτησης ορίζεται στο διπλάσιο του αριθμού ακαδημαϊκών εξαμήνων του προγράμματος όπως ορίζεται στην απόφαση ίδρυσής του.

11. Πρόγραμμα σπουδών και διδασκαλία

11.1 Το πρόγραμμα μαθημάτων οργανώνεται ανά εξάμηνο και ανά ειδικότητα και πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα: τους τίτλους των υποχρεωτικών και των επιλογής μαθημάτων, των εργαστηρίων, των κλινικών, την πρακτική άσκηση όπου προβλέπεται, τη μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, τις πιστωτικές μονάδες (ECTS) όλων των εκπαιδευτικών διαδικασιών και τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας τους, καθώς και το περιεχόμενό τους. Η αναλογία ωρών μαθησιακού φόρτου με τις πιστωτικές μονάδες του συστήματος μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων είναι η εξής: 1 ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες φόρτου.

Το πρόγραμμα των μαθημάτων ανά ειδικότητα πρέπει να είναι διακριτό, χωρίς επικαλύψεις μαθημάτων μεταξύ των ειδικοτήσεων, εφόσον υπάρχουν, ώστε να προκύπτει με σαφήνεια η ανάγκη ύπαρξης τους στο Π.Μ.Σ. Οι διαδικασίες που σχετίζονται με τη διεξαγωγή της Πρακτικής Άσκησης και οι τρόποι αξιολόγησής της θα πρέπει να αναφέρονται στον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

11.2 Μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία

Εάν το Π.Μ.Σ. περιλαμβάνει την υποχρεωτική εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας τότε το αρμόδιο όργανο (Συνέλευση Τμήματος ή Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών) συγκροτεί τριμελείς εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών και ορίζει τον επιβλέποντα ανά εργασία. Το γνωστικό αντικείμενο ή το επιστημονικό έργο κάθε μέλους της εξεταστικής Επιτροπής πρέπει να είναι ίδιο ή συναφές με το αντικείμενο της εργασίας. Το αρμόδιο όργανο έχει υποχρέωση να μεριμνά για την ανάθεση επίβλεψης, υποστήριξης και καθοδήγησης των φοιτητών κατά την εκπόνηση διπλωματικών εργασιών από ενδιαφερόμενα μέλη Δ.Ε.Π. Το αντικείμενο της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας πρέπει να αφορά σε σύγχρονα θέματα της επιστήμης που θεραπεύει το Π.Μ.Σ., να είναι υψηλού επιπέδου και να περιέχει στοιχεία νέας γνώσης.

Η εργασία είναι ατομική και η ανάθεση της γίνεται μετά την παρακολούθηση όλων των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών και την επιτυχή εξέταση σε αυτά.

Η τελική αξιολόγηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας γίνεται από την Εξεταστική Επιτροπή μετά από δημόσια παρουσίαση. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία βαθμολογείται στην κλίμακα από μηδέν (0) έως δέκα (10), με ελάχιστο βαθμό επιτυχίας από μηδέν (5). Σε περίπτωση αξιολόγησης με βαθμό μικρότερο του πέντε (5) καθορίζεται νέα ημερομηνία αξιολόγησης, τουλάχιστον τρεις (3) μήνες μετά την πρώτη κρίση. Σε περίπτωση δεύτερης απόρριψης ο υποψήφιος διαγράφεται από το Π.Μ.Σ. με απόφαση του αρμοδίου οργάνου. Οι Μεταπτυχιακές Διπλωματικές Εργασίες εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή κατατίθενται στη Βιβλιοθήκη του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές οφείλουν να τηρούν τον Κώδικα Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής καθώς και τον Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας του Πανεπιστημίου, να συμμορφώνονται με τα προβλεπόμενα από τη νομοθεσία και να δείχνουν ιδιαίτερη ευαισθησία σε θέματα λογοκλοπής. Η χρήση αποσπασμάτων, μερών ή εξ' ολοκλήρου έργων τρίτων σε κάθε μορφής έντυπο ή ηλεκτρονικό έργο (εργασίες, δημοσιεύματα, διδακτικές σημειώσεις, βιβλία, ερευνητικές δημοσιεύσεις κ.ά.) που εμφανίζεται ως πρωτότυπο έργο του συγγραφέα χωρίς τις απαραίτητες αναφορές στις πηγές ή την απαραίτητη άδεια αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα. Πρέπει να αποφεύγεται κάθε παράβαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας κατά τη συγγραφή εργασιών στο πλαίσιο των μαθημάτων ή την εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας. Η χρήση από τους επιβλέποντες διδάσκοντες ειδικού λογισμικού λογοκλοπής που διαθέτει το Πανεπιστήμιο είναι υποχρεωτική τόσο για εργασίες που αναλαμβάνουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές κατά τη διάρκεια των σπουδών τους όσο και για τις Διπλωματικές εργασίες που συγγράφουν. Η αναφορά του λογισμικού αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του πρακτικού της παρουσίασης της εργασίας στην τριμελή εξεταστική Επιτροπή. Το ανώτερο επιτρεπτό ποσοστό ομοιότητας δεν δύναται να ξεπερνά το 30%, ενώ στο ποσοστό αυτό δεν συμπεριλαμβάνονται οι βιβλιογραφικές αναφορές. Επιμέρους ποσοστά μικρότερα του 1% δεν λαμβάνονται υπόψη στο ανώτερο επιτρεπτό ποσοστό.

11.3 Βαθμός τίτλου σπουδών

Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών λαμβάνεται υπόψη η βαρύτητα που έχει κάθε μάθημα του προγράμματος σπουδών και η οποία εκφράζεται με τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων (ECTS). Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων (ECTS) του μαθήματος αποτελεί ταυτόχρονα και το συντελεστή βαρύτητας αυτού του μαθήματος.

Βαθμός Διπλώματος = (Βαθμός Μαθήματος1 x ECTS Μαθήματος1 + Βαθμός Μαθήματος2 x ECTS Μαθήματος2 + ... + Βαθμός ΜαθήματοςN x ECTS ΜαθήματοςN) / Συνολικός Αριθμός ECTS, όπου N ο αριθμός των απαιτούμενων μαθημάτων ή εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για τη λήψη του Διπλώματος. Ως μάθημα λογίζεται και η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία εφόσον είναι υποχρεωτική για την ολοκλήρωση των σπουδών.

11.4 Ανώτατος αριθμός απουσιών

Η παρακολούθηση των μαθημάτων των Π.Μ.Σ. είναι υποχρεωτική. Στον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. ορίζεται ο ανώτατος αριθμός απουσιών ανά μάθημα του προγράμματος και ο τρόπος αντιμετώπισής τους.

11.5 Αναπλήρωση μαθημάτων

Η αναπλήρωση μαθήματος, σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής του, είναι υποχρεωτική προκειμένου να συμπληρωθούν οι απαραίτητες ώρες διδασκαλίας. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα εκπαίδευσης και ενημερώνεται ηλεκτρονικά η Γραμματεία του Π.Μ.Σ.

12. Εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Το ΕΛΜΕΠΑ τηρεί ηλεκτρονική πλατφόρμα μέσω της οποίας παρέχονται υπηρεσίες σύγχρονης / ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Στην ηλεκτρονική πλατφόρμα αναρτάται εκπαιδευτικό υλικό ανά μάθημα, το οποίο δύναται να περιλαμβάνει σημειώσεις, παρουσιάσεις, ασκήσεις, ενδεικτικές λύσεις αυτών, καθώς και βιντεοσκοπημένες διαλέξεις, εφόσον τηρείται η κείμενη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων. Το πάσης φύσεως εκπαιδευτικό υλικό παρέχεται αποκλειστικά για εκπαιδευτική χρήση των φοιτητών και προστατεύεται από τον ν. 2121/1993 (Α' 25), εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις. Για τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών που αξιοποιούν μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης ισχύουν τα εξής:

α. «Εξ αποστάσεως Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών» είναι το πρόγραμμα δεύτερου κύκλου σπουδών, το οποίο μπορεί να διεξάγεται και να ολοκληρώνεται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει με τη χρήση μεθόδων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης με τη χρήση των Τεχνολογιών Πληροφοριών και Επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.): eLearning. Η Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με τη χρήση των Τ.Π.Ε: eLearning, διακρίνεται σε σύγχρονη και ασύγχρονη.

β. «Σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση»: είναι η εκπαιδευτική μέθοδος μέσω τεχνολογικής διαμεσολάβησης (περιβάλλον τηλεδιάσκεψης) όπου διδάσκων και διδασκόμενοι αλληλεπιδρούν σε διαφορετικό χώρο, αλλά στον ίδιο χρόνο με δυνατότητα αμφίδρομης επικοινωνίας και διαμοίρασης πολυτροπικού περιεχομένου (διαφάνειες, video κ.λπ.) σε πραγματικό χρόνο.

γ. «Ασύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση»: είναι η εκπαιδευτική μέθοδος μέσω ενός ολοκληρωμένου τεχνολογικού περιβάλλοντος (πλατφόρμα) ασύγχρονης εκπαίδευσης, όπου διδάσκων και διδασκόμενοι αλληλεπιδρούν σε διαφορετικό χώρο και σε διαφορετικό χρόνο. Ειδικότερα πραγματοποιείται αλληλεπίδραση μεταξύ: γα. διδάσκοντα - διδασκόμενου, γβ. διδασκόμενου - εκπαιδευτικού υλικού, γγ. διδασκόμενων.

δ. «Μεικτό σύστημα εκπαίδευσης (Blended Learning)»: είναι η εκπαιδευτική μέθοδος που αναπτύσσεται υπό παιδαγωγικές προϋποθέσεις μέσα από τον συνδυασμό της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (σύγχρονης ή ασύγχρονης) με τη δια ζώσης εκπαιδευτική διαδικασία.

12.1 Εξ αποστάσεως εκπαίδευση

12.1.1 Για την ίδρυση Π.Μ.Σ. που οργανώνεται με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 3. Επιπρόσθετα, με την απόφαση ίδρυσης καθορίζεται η μέθοδος διεξαγωγής της

εκπαιδευτικής διαδικασίας (διά ζώσης, σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση, ασύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση ή μεικτό σύστημα) για κάθε εκπαιδευτική δραστηριότητα του αναλυτικού προγράμματος σπουδών, η διαδικασία αξιολόγησης των φοιτητών ανά εκπαιδευτική δραστηριότητα, καθώς και ο τεχνολογικός εξοπλισμός που απαιτείται να έχει κάθε φοιτητής για την παρακολούθηση του προγράμματος και την αξιολόγησή του.

12.1.2 Η απόφαση ίδρυσης συνοδεύεται από αναλυτική έκθεση, η οποία περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

α) τεκμηρίωση σχετικά με τη δυνατότητα και καταλληλότητα του γνωστικού αντικείμενου του Π.Μ.Σ. να οργανωθεί με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης,

β) ανάλυση των προτεινόμενων μεθόδων οργάνωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας (δια ζώσης, σύγχρονη, ασύγχρονη, μεικτό σύστημα) ανά εκπαιδευτική δραστηριότητα του προγράμματος σπουδών και κατανομή των διδακτικών ωρών κάθε εκπαιδευτικής δραστηριότητας του Π.Μ.Σ. ανά μέθοδο υλοποίησης, καθώς και το ποσοστό της τυχόν ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης ανά εκπαιδευτική δραστηριότητα και συνολικά στο πρόγραμμα,

γ) τεκμηρίωση σχετικά με την υλικοτεχνική υποδομή του Πανεπιστημίου και ιδίως την καταλληλότητα και επάρκεια των ψηφιακών υποδομών για την οργάνωση Π.Μ.Σ. με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης,

δ) τεκμηρίωση σχετικά με τις ψηφιακές δεξιότητες και την τεχνογνωσία του διδακτικού προσωπικού στη χρήση Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.),

ε) το ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό,

στ) τυχόν μεθόδους ψηφιακής αξιολόγησης των φοιτητών.

12.1.3 Η οργάνωση μαθημάτων και λοιπών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης αφορά σε μαθήματα και εκπαιδευτικές δραστηριότητες που από τη φύση τους δύνανται να υποστηριχθούν με τη χρήση μεθόδων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και δεν εμπεριέχουν πρακτική, εργαστηριακή ή κλινική εξάσκηση των φοιτητών/φοιτητριών, που για τη διεξαγωγή τους απαιτείται η συμμετοχή των φοιτητών/φοιτητριών με φυσική παρουσία. Η πρακτική άσκηση επιτρέπεται να διεξάγεται εξ αποστάσεως, μόνο εάν οι φορείς υποδοχής υποστηρίζουν τη μέθοδο της τηλεργασίας και εξασφαλίζεται η εποπτεία της διεξαγόμενης πρακτικής άσκησης.

12.1.4 Η εκπαιδευτική διαδικασία δύναται να πραγματοποιείται με τη χρήση μεθόδων ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, οι οποίες δεν υπερβαίνουν το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των πιστωτικών μονάδων του Π.Μ.Σ. Η δυνατότητα αυτή πρέπει να αναφέρεται στην απόφαση ίδρυσης του προγράμματος και στον Κανονισμό Λειτουργίας του.

12.1.5 Η εκπαιδευτική διαδικασία δύναται να διεξάγεται με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, ακόμη και σε Π.Μ.Σ. που δεν έχουν συμπεριλάβει τη δυνατότητα αυτή στην απόφαση ίδρυσής τους, αποκλειστικά στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- σε ανωτέρα βία ή έκτακτες συνθήκες, όπου δεν καθίσταται δυνατή η διά ζώσης διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ή η χρήση των υποδομών του Πανεπιστημίου για τη διεξαγωγή των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και λοιπών δραστηριοτήτων του,

- οργάνωσης μαθημάτων εμβάθυνσης και φροντιστηριακών ασκήσεων, πέραν των υποχρεωτικών ωρών διδακτικού έργου ανά μάθημα.

12.1.6 Υπεύθυνη για την υποστήριξη της εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής διαδικασίας είναι η Μονάδα Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Πανεπιστημίου.

12.2 Υπεύθυνος Διαχείρισης

Για κάθε Π.Μ.Σ. που οργανώνεται με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης με απόφαση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου του Π.Μ.Σ. ορίζεται ένα (1) φυσικό πρόσωπο ως Υπεύθυνος Διαχείρισης ολοκληρωμένου συστήματος τηλεεκπαίδευσης, ο οποίος έχει την απαιτούμενη τεχνογνωσία για την υποστήριξη των διδασκόντων και των φοιτητών του Π.Μ.Σ. κατά τη χρήση του συστήματος τηλεεκπαίδευσης. Τα στοιχεία του Υπεύθυνου για κάθε Π.Μ.Σ. κοινοποιούνται προς τους χρήστες του ολοκληρωμένου συστήματος τηλεεκπαίδευσης. Εάν ο αριθμός των χρηστών του συστήματος είναι υψηλός δύναται να οριστούν περισσότερα φυσικά πρόσωπα.

12.3 Ολοκληρωμένο σύστημα τηλεεκπαίδευσης

Τεχνολογικές Υποδομές

Το ΕΛΜΕΠΑ για την οργάνωση Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, διαθέτει ολοκληρωμένο σύστημα τηλεεκπαίδευσης, το οποίο παρέχει δυνατότητα σύγχρονης και ασύγχρονης υποστήριξης των συμμετεχόντων. Για το σύστημα χρησιμοποιείται λογισμικό ανοικτού κώδικα, είναι εγκατεστημένο και λειτουργεί στις υποδομές του ιδρύματος και υπάρχει σύμβαση υποστήριξης με το GUnet (Greek Universities Network). Το ολοκληρωμένο σύστημα υποστηρίζει την οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας τόσο με μεθόδους σύγχρονης όσο και ασύγχρονης εκπαίδευσης.

Αναλυτικότερα, το σύστημα τηλεεκπαίδευσης του ΕΛΜΕΠΑ, για τη σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση, χρησιμοποιεί το λογισμικό Big Blue Button (BBB), το οποίο συγκεντρώνει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

α) κάνει χρήση των τεχνολογιών τηλεδιάσκεψης και εικονικής ηλεκτρονικής τάξης έτσι ώστε ο διδάσκων και οι φοιτητές που βρίσκονται σε διαφορετικούς χώρους, να λαμβάνουν άμεση ανατροφοδότηση στον ίδιο χρόνο. Ειδικότερα, το σύστημα υποστηρίζει:

αα) την οπτική και ηχητική επικοινωνία σε πραγματικό χρόνο με τη χρήση κατάλληλου εξοπλισμού (υπολογιστές, κάμερες, μικρόφωνα, ηχεία, ακουστικά, δικτύωση υψηλών ταχυτήτων και λογισμικό τηλεδιάσκεψης) ώστε διδασκων και διδασκόμενοι να δύνανται να έχουν φωνητική και οπτική επικοινωνία, ενώ βρίσκονται σε διαφορετικούς χώρους,

αβ) τη δυνατότητα διαμοίρασης εφαρμογών και κειμένων (application and document sharing),

αγ) τη δυνατότητα χρήσης ηλεκτρονικού πίνακα (electronic board).

β) υποστηρίζει πρόσβαση σε χώρους συζήτησης (chat rooms) τόσο μεταξύ διδάσκοντος και διδασκόμενου όσο

και μεταξύ διδασκομένων για τυχόν συνεργασία, ανταλλαγή απόψεων και εκπόνηση κοινών εργασιών.

Το ολοκληρωμένο σύστημα τηλεκπαίδευσης του ιδρύματος, για την ασύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση, υποστηρίζει Εφαρμογή Διαχείρισης της Εκπαίδευσης - Learning Management System (LMS) και συγκεκριμένα το Open eClass, η οποία περιέχει:

- α) Εφαρμογή Διαχείρισης του Εκπαιδευτικού Περιεχομένου - Learning Content Management System (LCMS)
- β) Εφαρμογή Ανάπτυξης και Συγγραφής μαθημάτων - Authoring Tool.

Στην εφαρμογή αυτή δύναται να αναρτάται εκπαιδευτικό υλικό ανά μάθημα ή άλλη εκπαιδευτική δραστηριότητα, το οποίο δύναται να περιλαμβάνει σημειώσεις, παρουσιάσεις, ασκήσεις / δραστηριότητες με την αντίστοιχη ανατροφοδότηση, ενδεικτικές λύσεις αυτών, καθώς και πολυτροπικό υλικό (βιντεοσκοπημένες διαλέξεις, εφόσον τηρείται η κείμενη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων), προσομοιώσεις, διαδραστικό εκπαιδευτικό υλικό με τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης κ.λπ.). Το πάσης φύσεως εκπαιδευτικό υλικό παρέχεται αποκλειστικά για την εκπαιδευτική χρήση των φοιτητών και προστατεύεται για τυχόν δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2121/1993 (Α' 25).

Το περιβάλλον του ολοκληρωμένου συστήματος τηλεκπαίδευσης παρέχει τη δυνατότητα επιλογής γλώσσας από το χρήστη σε ελληνικά, αγγλικά, γαλλικά, ισπανικά, ολλανδικά και ιταλικά. Η πλατφόρμα Open eClass σε επίπεδο οθονών και λειτουργικότητας υποστηρίζει τις προδιαγραφές προσβασιμότητας WCAG 2.0 στο επίπεδο AA.

Η υποδομή εικονικών σταθμών εργασίας (Virtual Desktop Infrastructure VDI) βασίζεται στο σύστημα της Citrix Virtual Desktops. Κάθε χρήστης δύναται με τον ιδρυματικό του λογαριασμό να έχει απομακρυσμένη πρόσβαση σε εικονικό σταθμό εργασίας, με προσωποποιημένο περιβάλλον εργασίας, το οποίο δημιουργείται την στιγμή της εισόδου του χρήστη στο σύστημα, κατά απαίτηση ανάλογα το είδος πρόσβασης που θα έχει δοθεί από τους διαχειριστές του συστήματος. Όταν ο χρήστης αποσυνδεθεί από το εικονικό μηχάνημα, το εικονικό μηχάνημα θα διαγράφεται για εξοικονόμηση ψηφιακών πόρων. Υπάρχει η δυνατότητα δημιουργίας εικονικών εργαστηρίων όπου οι χρήστες μπορούν να έχουν απομακρυσμένη πρόσβαση όποτε επιθυμούν.

Η πρόσβαση στο σύστημα τηλεκπαίδευσης γίνεται μέσω το ιδρυματικού λογαριασμού χρήστη που αποδίδεται σε όλους τους φοιτητές των Π.Μ.Σ. του ΕΛΜΕΠΑ. Κατά την εγγραφή των μεταπτυχιακών φοιτητών του Ιδρύματος δημιουργείται Ιδρυματικός Λογαριασμός Χρήστη. Από τη Γραμματεία του τμήματος αποστέλλεται ενημερωτικό μήνυμα στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου επικοινωνίας, που έχει δηλώσει ο φοιτητής, το οποίο περιέχει πληροφορίες για τα συστήματα και τις υπηρεσίες που έχει πρόσβαση ο φοιτητής, καθώς και οδηγίες για την ενεργοποίηση του ιδρυματικού λογαριασμού του.

Το Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο στο πλαίσιο συμμόρφωσης με τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δε-

δομένων 2016/679, καθώς και το εθνικό νομικό πλαίσιο που διέπει την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία επεξεργάζεται είτε ως Υπεύθυνος Επεξεργασίας είτε ως Εκτελών την Επεξεργασία, έχει θεσπίσει σχετική πολιτική, προκειμένου να κοινοποιούνται, προς κάθε ενδιαφερόμενο ή εμπλεκόμενο στις διαδικασίες διαχείρισης δεδομένων, οι βασικές αρχές του Πανεπιστημίου. Έχουν εκδοθεί πιστοποιητικά για το Σύστημα Διαχείρισης Προσωπικών Δεδομένων του ΕΛΜΕΠΑ, το οποίο ακολουθεί τα πρότυπα ISO 27001:2019 και ISO 27701:2019 στο πεδίο παροχής υπηρεσιών εκπαίδευσης και έρευνας.

Οι υποψήφιοι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποβάλλουν αίτηση σε ειδικά σχεδιασμένη ψηφιακή πλατφόρμα στην οποία συμπληρώνουν τα στοιχεία τους και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για κάθε μεταπτυχιακό. Η είσοδος στην πλατφόρμα γίνεται με κωδικούς taxisnet. Αν ο υποψήφιος φοιτητής υπήρξε προπτυχιακός φοιτητής του Ιδρύματος τα στοιχεία που αφορούν την προηγούμενη φοιτητική του πορεία συμπληρώνονται αυτόματα καθώς γίνεται ταυτοποίηση με το ΑΦΜ.

Μετά την επιλογή των φοιτητών που τελικά θα φοιτήσουν στο μεταπτυχιακό, γίνεται συνολικά εισαγωγή στο σύστημα του φοιτητολογίου και από τη Γραμματεία του κάθε μεταπτυχιακού τμήματος αποδίδεται αυτόματα Αριθμός Μητρώου σε κάθε φοιτητή. Με την απόδοση Αριθμού Μητρώου προωθείται αυτοματοποιημένο μήνυμα προς το εξωτερικό email του φοιτητή το οποίο περιέχει πληροφορίες για τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες του ιδρύματος και κωδικό μιας χρήσης (OTP) για την ενεργοποίηση του λογαριασμού. Μετά την ενεργοποίηση του λογαριασμού ο φοιτητής έχει πρόσβαση σε όλες τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες του ιδρύματος. Η διαδικασία είναι πλήρως ηλεκτρονική.

12.4 Εκπαιδευτική υποστήριξη

Η εκπαίδευση με τη μέθοδο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης μπορεί να διευρύνει τη μάθηση με νέες προσεγγίσεις και να αυξήσει τις εκπαιδευτικές ευκαιρίες. Η σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση απαιτεί την ταυτόχρονη συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών και του διδάσκοντα με αλληλεπίδραση σε πραγματικό χρόνο. Μέσω της σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης επιδιώκονται ενδεικτικά τα εξής: η βέλτιστη επικοινωνία εκπαιδευτικού και μεταπτυχιακών φοιτητών, η εργασία σε ομάδες με καθορισμένους ρόλους για τα μέλη, η συζήτηση και διατύπωση αποριών πάνω στο διδακτικό αντικείμενο, η ανάπτυξη διαλόγου σε πραγματικό χρόνο, η αλληλεπίδραση σε κοινόχρηστα αρχεία και σε πραγματικό χρόνο. Το Γραφείο Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου αποτελεί τη γέφυρα σύνδεσης των φοιτητών και πτυχιούχων με το ευρύτερο επιστημονικό, ακαδημαϊκό και επαγγελματικό περιβάλλον, συμβουλευόντας και καθοδηγώντας τους αποφοίτους αφενός σε ζητήματα που αφορούν στη συνέχιση των σπουδών στην Ελλάδα και την αλλοδαπή, αφετέρου στην πιο ομαλή πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Το Γραφείο Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου διαχειρίζεται το Ευρωπαϊκό πρόγραμμα κινητικότητας Erasmus+ από και προς Τριτοβάθμια Ιδρύματα και Φορείς Υποδοχής του εξωτερικού.

12.5 Παιδαγωγικό πλαίσιο

Το παιδαγωγικό πλαίσιο που διέπει τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την εφαρμογή των εξ αποστάσεως προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών περιλαμβάνει τη Διαδικτυακή Μάθηση και το Εκπαιδευτικό Υλικό, τη διαδικτυακή αλληλεπίδραση και την Αξιολόγηση. Στόχο των δραστηριοτήτων διαδικτυακής μάθησης είναι η καθιέρωση και η ερμηνεία των βασικών εννοιών για κάθε μάθημα, η συμμετοχή των φοιτητών στη μελέτη, ανάγνωση, παρακολούθηση διαδικτυακού περιεχομένου. Το περιεχόμενο αυτό μπορεί να περιλαμβάνει, ενδεικτικά, ηλεκτρονικά βιβλία, διδακτικά εγχειρίδια, κεφάλαια τόμων, άρθρα σε επιστημονικά ή άλλα περιοδικά, πολυμεσικό υλικό, εκπαιδευτικό υλικό ανοικτής πρόσβασης και σημειώσεις.

Όσον αφορά στη διαδικτυακή αλληλεπίδραση, δραστηριότητες σε εβδομαδιαία βάση εμπλέκουν τους διδασκόμενους σε διαδικτυακές συζητήσεις και συνεργασίες. Οι διαδικτυακές δραστηριότητες αλληλεπίδρασης σχεδιάζονται με τέτοιο τρόπο, ώστε να παρέχονται στους φοιτητές ευκαιρίες να συζητήσουν, να αλληλεπιδράσουν, να ανταλλάξουν απόψεις, να εξετάσουν την κατανόησή τους στις βασικές έννοιες ενός μαθήματος, ή να συνεργαστούν για την ανάπτυξη υλικού ή εργασιών που θα τους ανατεθούν από τον διδάσκοντα.

Η αξιολόγηση των φοιτητών σε κάθε μάθημα που διδάσκεται εξ αποστάσεως καθορίζεται στο περίγραμμα του μαθήματος, το οποίο παρουσιάζεται από τον διδάσκοντα κατά την πρώτη εβδομάδα μαθημάτων. Ο βαθμός σε κάθε μάθημα δύναται να καθοριστεί με τελική αξιολόγηση ή με επιμέρους αξιολογήσεις όπως εργασίες, ενδιάμεσες εξετάσεις, μελέτες περίπτωσης, ερευνητικές εκθέσεις, διαδικτυακά ερωτηματολόγια.

12.6 Αξιολόγηση ψηφιακών δεξιοτήτων

Το Κέντρο Διδασκαλίας και Μάθησης (ΚΕΔΙΜΑ) διενεργεί περιοδικά ειδικά σεμινάρια από επιστήμονες με γνώσεις σε εκπαιδευτικά θέματα για τη βελτίωση των ικανοτήτων του διδακτικού προσωπικού στα νέα δεδομένα. Το ΚΕΔΙΜΑ διατηρεί, συγκεντρώνει και εκπονεί μελέτες, οδηγούς και καλές πρακτικές για τη δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού κατάλληλου για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση, όπως και επιμορφωτικού υλικού για την αξιολόγηση και βελτίωση / αναβάθμιση των ψηφιακών δεξιοτήτων του διδακτικού προσωπικού.

13. Πρακτική άσκηση

13.1 Στα προγράμματα σπουδών δεύτερου κύκλου δύναται να προβλέπεται η διενέργεια πρακτικής άσκησης φοιτητών, ως υποχρεωτική ή προαιρετική εκπαιδευτική δραστηριότητα που στοχεύει στην πρακτική εφαρμογή των θεωρητικών επιστημονικών γνώσεων που αποκτήθηκαν από την επιτυχή παρακολούθηση του προγράμματος σπουδών και την εξοικείωση των φοιτητών με τους πιθανούς χώρους εργασίας.

Η πρακτική άσκηση φοιτητών διεξάγεται σε δημόσιες υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και επιχειρήσεις, εφεξής καλούμενους «φορείς υποδοχής», υπό την εποπτεία διδάσκοντος του προγράμματος σπουδών.

Η πρακτική άσκηση δύναται να διεξάγεται και σε φορείς της αλλοδαπής, εφόσον καθίσταται εφικτή η εποπτεία της εκπαιδευτικής διαδικασίας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας του προγράμματος σπουδών. Για την πρακτική άσκηση φοιτητών συνάπτεται σύμβαση πρακτικής άσκησης μεταξύ του Πανεπιστημίου, του φοιτητή και του φορέα υποδοχής. Η επιτυχής ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης συνεπάγεται την απονομή αριθμού πιστωτικών μονάδων (ECTS), που καθορίζονται με την απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. Η πρακτική άσκηση δεν βαθμολογείται.

13.2 Ο Κανονισμός Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. καθορίζει όλες τις λεπτομέρειες σχετικά με τη διεξαγωγή της πρακτικής άσκησης, όπως η υποχρεωτική ή μη διεξαγωγή της για την απονομή του τίτλου σπουδών, το σύνολο των ωρών πρακτικής άσκησης, η χρονική της διάρκεια σε ημερολογιακούς μήνες, η περίοδος υλοποίησής της σύμφωνα με τις ανάγκες και τις απαιτήσεις του προγράμματος σπουδών, καθώς και οι ελάχιστες προϋποθέσεις ακαδημαϊκής προόδου που πρέπει να πληρούνται πριν από την έναρξη διεξαγωγής της. Σε κάθε περίπτωση οι επιμέρους ρυθμίσεις του Κανονισμού Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. που αφορούν στην Πρακτική Άσκηση πρέπει να είναι σύμφωνες με αυτές του Κανονισμού Πρακτικής Άσκησης του ΕΛΜΕΠΑ.

Ο Υπεύθυνος και η Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης δύναται να είναι κοινοί για όλα τα προγράμματα σπουδών του ίδιου Τμήματος. Οι Επόπτες πρακτικής άσκησης των μεταπτυχιακών φοιτητών είναι μέλη του τμήματος ή των συνεργαζόμενων τμημάτων σε περίπτωση Διατμηματικού ή Δι-ιδρυματικού Π.Μ.Σ., που έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. ή την επίβλεψη Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών. Κάθε επόπτης επιβλέπει φοιτητές του τμήματος ή του ιδρύματος του οποίου είναι μέλος.

14. Αξιολόγηση φοιτητών - Εξετάσεις

14.1 Οι μέθοδοι αξιολόγησης της προόδου των φοιτητών/φοιτητριών καθορίζονται αποκλειστικά από τον διδάσκοντα, ο οποίος μπορεί να οργανώσει κατά την κρίση του γραπτές ή/και προφορικές εξετάσεις ή και να στηριχθεί σε ενδιάμεσες εξετάσεις προόδου, γραπτές εργασίες, εργαστηριακές ασκήσεις ή και να εφαρμόσει συνδυασμό όλων των παραπάνω. Για οποιαδήποτε μέθοδο αξιολόγησης εξασφαλίζεται υποχρεωτικά το αδιάβλητο τις διαδικασίας. Οι μέθοδοι αξιολόγησης αναφέρονται στο περίγραμμα του μαθήματος και οι φοιτητές ενημερώνονται για αυτές την πρώτη εβδομάδα των μαθημάτων.

14.2 Αν η αξιολόγηση πραγματοποιείται με ή περιλαμβάνει τελικές εξετάσεις, οι εξετάσεις διενεργούνται μετά την ολοκλήρωση του ακαδημαϊκού εξαμήνου σύμφωνα με το εγκεκριμένο ακαδημαϊκό ημερολόγιο του Πανεπιστημίου. Η τελική βαθμολογία, καθώς και οι επιμέρους αξιολογήσεις μπορούν να προκύπτουν ως αποτέλεσμα γραπτών ή/και προφορικών ή/και πρακτικών εξετάσεων ή/και της όλης απόδοσης της συμμετοχής του φοιτητή στην εκπαιδευτική διαδικασία.

14.3 Για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών ή συνθηκών που ανάγονται σε λόγους ανωτέρας βίας δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι αξιολόγησης,

όπως η διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.

14.4 Η επίδοση στα μαθήματα εκτιμάται με βαθμούς που δίνονται κατά τη διαδικασία ελέγχου των γνώσεων. Κάθε μάθημα, άσκηση, εργαστήριο ή άλλη εκπαιδευτική δραστηριότητα πλην της Πρακτικής Άσκησης καθώς και η Μ.Δ.Ε. βαθμολογούνται αυτοτελώς. Η βαθμολογική κλίμακα ορίζεται από το μηδέν έως το δέκα: Άριστα (8,5 έως 10), Λίαν Καλώς (6,5 έως 8,49) και Καλώς (5 έως 6,49). Προβιβάσιμοι βαθμοί είναι το πέντε (5) και οι μεγαλύτεροί του.

14.5 Στην περίπτωση που χρησιμοποιούνται άλλες μορφές αξιολόγησης, εκτός ή πέρα από την τελική εξέταση, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η δυνατότητα ίσης πρόσβασης όλων των ενδιαφερομένων φοιτητών στα απαραίτητα μέσα. Για τους φοιτητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή αναπηρία λαμβάνονται υπόψη οι σχετικές οδηγίες και ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του Πανεπιστημίου.

14.6 Εξ αποστάσεως εξέταση και αξιολόγηση

14.6.1 Η αξιολόγηση των φοιτητών στο πλαίσιο των εξ αποστάσεως Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών (Π.Μ.Σ.) διενεργείται με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις που διενεργούνται δια ζώσης ή με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις που διενεργούνται με μεθόδους εξ αποστάσεως, καθώς και με εναλλακτικές μεθόδους, όπως η υποβολή εργασιών, η διεξαγωγή πρακτικής δοκιμασίας. Με την απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. καθορίζονται οι πιθανές μέθοδοι αξιολόγησης ανά εκπαιδευτική δραστηριότητα.

14.6.2 Εάν η αξιολόγηση πραγματοποιείται με εξετάσεις (διά ζώσης ή εξ αποστάσεως), το Α.Ε.Ι. οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα και αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αξιοπιστία και το αδιάβλητο της διαδικασίας. Ειδικώς, η γραπτή ή η προφορική εξ αποστάσεως εξέταση δύναται να πραγματοποιηθεί μέσω τεχνολογικής διαμεσολάβησης και αντίστοιχων συστημάτων / εφαρμογών εξ αποστάσεως εξέτασης, που διασφαλίζει την αυθεντικοποίηση του χρήστη, τη φυσική ταυτοποίησή του και την επιτήρηση της διαδικασίας εξέτασης, όπου αυτή κρίνεται αναγκαία. Εάν απαιτείται ειδικός τεχνολογικός εξοπλισμός για τη διαδικασία της αξιολόγησης, αυτό θα πρέπει να ανακοινώνεται στην προκήρυξη που εκδίδεται κατ' έτος για την υποβολή αιτήσεων των υποψηφίων που θέλουν να εγγραφούν στο Π.Μ.Σ.

14.6.3 Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων κατά τη διαδικασία της εξ αποστάσεως εξέτασης πραγματοποιείται με τρόπο ώστε να επιτυγχάνεται το κατάλληλο επίπεδο ασφάλειας έναντι κινδύνων, όπως τυχαία ή παράνομη καταστροφή, απώλεια, αλλοίωση, άνευ αδείας κοινολόγηση ή προσπέλαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διαβιβάστηκαν, αποθηκεύτηκαν ή υποβλήθηκαν κατ' άλλο τρόπο σε επεξεργασία. Το διδακτικό προσωπικό, οι επιτηρητές και πρόσωπα που παρέχουν τεχνική ή/και διοικητική υποστήριξη (όπως ο διαχειριστής πλατφόρμας) δεσμεύονται από υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας. Η επιλογή της ηλεκτρονικής πλατφόρμας για την πραγματοποίηση της εξέτασης με εξ αποστάσεως μεθόδους πραγματοποιείται με κριτήριο

την αξιοπιστία και την παροχή εγγυήσεων ως προς την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

14.6.4 Κατά τη λήξη της διαδικασίας αξιολόγησής τους, οι φοιτητές ενημερώνονται για τη βαθμολογία τους είτε μέσω ανωνυμοποιημένης ανάρτησης των αποτελεσμάτων σε ειδικό πεδίο του ολοκληρωμένου συστήματος τηλεκπαίδευσης είτε με άλλο πρόσφορο ηλεκτρονικό μέσο.

14.7 Η Συνέλευση του Τμήματος ή η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών προσδιορίζει, στο μέτρο του δυνατού, το πρόγραμμα των γραπτών εξετάσεων στην αρχή κάθε εξαμήνου.

14.8 Τα αποτελέσματα των εξετάσεων ανακοινώνονται από τον/την διδάσκοντα/διδάσκουσα και υποβάλλονται στην διαθέσιμη ηλεκτρονική εφαρμογή μέσα σε δύο (2) εβδομάδες, το αργότερο, από την εξέταση του μαθήματος. Σε περίπτωση που σημειώνεται υπέρβαση του ανωτέρω ορίου από διδάσκοντα κατ' επανάληψη, ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. ενημερώνει σχετικά τη Συνέλευση του Τμήματος ή την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών.

14.9 Αν ο φοιτητής αποτύχει περισσότερες από τρεις (3) φορές στο ίδιο μάθημα, δύναται να υποβάλει σχετικό αίτημα και η Σ.Ε. ή η Ε.Π.Σ. να ορίσει τριμελή επιτροπή από καθηγητές του Π.Μ.Σ. όπου δεν συμμετέχει ο διδάσκοντας του μαθήματος. Η Επιτροπή εξετάζει τον φοιτητή κατά την επαναληπτική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου.

14.10 Σε περίπτωση αποτυχίας στην εξέταση μαθήματος, ο φοιτητής μπορεί να εξεταστεί στην επαναληπτική περίοδο του Σεπτεμβρίου. Σε περιπτώσεις εργαστηρίου ή άσκησης ή άλλης εκπαιδευτικής δραστηριότητας που βαθμολογούνται αυτοτελώς, κατοχυρώνονται και δεν επαναλαμβάνονται, εφόσον η παρακολούθηση αυτών κρίθηκε επιτυχής.

14.11 Διόρθωση βαθμού επιτρέπεται, εφόσον πρόκειται για προφανή παραδρομή ή αθροιστικό σφάλμα, ύστερα από έγγραφο του αρμόδιου διδάσκοντα, απόφαση του Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και ενημέρωση της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών και, μόνο, εντός διαστήματος ενός (1) μήνα από την ανάρτηση των αποτελεσμάτων.

14.12 Τα γραπτά φυλάσσονται υποχρεωτικά και με επιμέλεια του υπεύθυνου του μαθήματος για ένα (1) χρόνο. Μετά την πάροδο του χρόνου αυτού τα γραπτά παύουν να έχουν ισχύ και με ευθύνη της Συνέλευσης ή της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών συντάσσεται σχετικό πρακτικό και καταστρέφονται - εκτός αν εκκρεμεί σχετική ποινική, πειθαρχική ή οποιαδήποτε άλλη διοικητική διαδικασία.

15. Δικαιώματα - Υποχρεώσεις μεταπτυχιακών φοιτητών

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών με τις ίδιες προϋποθέσεις και κριτήρια που ορίζει το Πανεπιστήμιο, εκτός του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Οι υποψήφιοι μεταπτυχιακοί φοιτητές πρέπει να είναι ενήμεροι για τον παρόντα Κανονισμό καθώς και για τον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. πριν την εγγραφή τους. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν τις παρακάτω υποχρεώσεις:

- να παρακολουθούν τα προσφερόμενα μαθήματα,
- να συμμετέχουν σε ημερίδες και άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις με θέματα συναφή με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ.,

- να υποβάλλουν εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών τις εργασίες τους,

- να προσέρχονται στις εξετάσεις των μαθημάτων,
- να παρέχουν επικουρικό διδακτικό έργο σε προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου έως έξι (6) ώρες ανά εβδομάδα,

- να συμμετέχουν στη διαδικασία αξιολόγησης του προγράμματος,

- να ολοκληρώσουν με επιτυχία την πρακτική τους άσκηση, εφόσον προβλέπεται,

- να ολοκληρώσουν με επιτυχία την Διπλωματική τους Εργασία, εφόσον προβλέπεται,

- να έχουν τακτοποιήσει όλες τις οικονομικές τους υποχρεώσεις, καθώς και όποια άλλη υποχρέωση προς το Ίδρυμα, πριν από την ορκωμοσία. Σε αντίθετη περίπτωση, δεν θα έχουν δικαίωμα να παραλάβουν το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών ή άλλο σχετικό έγγραφο,

- να τηρούν τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, τις αποφάσεις των οργάνων του Π.Μ.Σ., του Τμήματος και του Πανεπιστημίου,

- να σέβονται και να τηρούν τους κανόνες της ακαδημαϊκής δεοντολογίας και της έρευνας.

Προϋπόθεση για τη λήψη του τίτλου σπουδών αποτελεί και η παράδοση του δωματίου της Φοιτητικής Εστίας, σε περίπτωση που ήταν δικαιούχοι, καθώς και η επιστροφή όλου του υλικού που έχουν δανειστεί από τη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου.

Ως επικουρικό διδακτικό έργο ορίζεται η επικουρία των μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) κατά την άσκηση του διδακτικού τους έργου, η άσκηση των φοιτητών, η διεξαγωγή φροντιστηρίων, εργαστηριακών ασκήσεων, η εποπτεία εξετάσεων και η διόρθωση ασκήσεων.

15.1 Υποτροφίες

Η Σ.Ε. ή η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών του Π.Μ.Σ. δύναται να χορηγεί υποτροφίες αριστείας και ανταποδοτικές υποτροφίες προς τους μεταπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος. Οι υποτροφίες αριστείας και βραβεία χορηγούνται με κριτήριο την επίδοσή τους στις σπουδές και την ατομική ή την οικογενειακή οικονομική τους κατάσταση. Οι ανταποδοτικές υποτροφίες χορηγούνται σε μεταπτυχιακούς φοιτητές με την υποχρέωση υποστήριξης της εκπαιδευτικής διαδικασίας και παροχής επικουρικού διδακτικού έργου. Το κόστος των υποτροφιών δύναται να βαρύνει τον προϋπολογισμό έργων / προγραμμάτων τα οποία χρηματοδοτούνται από ιδιωτικούς, διεθνείς και ίδιους πόρους του ΕΛΚΕ του Πανεπιστημίου (άρθρο 230 του ν. 4957/2022), καθώς και συγχρηματοδοτούμενων έργων του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ). Κάθε είδους υποτροφίες, χρηματικά βραβεία και ανταποδοτικές υποτροφίες που χορηγούνται στο πλαίσιο του παρόντος, δεν υπόκεινται σε οποιονδήποτε φόρο, κράτηση, ασφαλιστική εισφορά και ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167). Κατά την πληρωμή δαπανών υποτροφιών και χρηματι-

κών βραβείων δεν απαιτείται η προσκόμιση φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας του δικαιούχου.

15.2 Υποτροφίες αριστείας

Τα Π.Μ.Σ. δύναται να χορηγούν έως δύο (2) υποτροφίες αριστείας στην περίπτωση που εισάγονται λιγότεροι από είκοσι (20) φοιτητές, και έως τρεις (3) στην περίπτωση που εισάγονται περισσότεροι από είκοσι (20) φοιτητές. Υποψηφιότητα για υποτροφίες αριστείας μπορούν να καταθέσουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς, τουλάχιστον, το 50% των πιστωτικών μονάδων του Π.Μ.Σ. και δεν έχουν υπερβεί την κανονική διάρκεια φοίτησης. Οι υποψήφιοι δεν πρέπει να κατέχουν έμμισθη θέση στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα ούτε να λαμβάνουν υποτροφία από άλλο φορέα για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, ενώ ο ίδιος φοιτητής δύναται να λάβει μόνο μια φορά υποτροφία αριστείας. Κριτήρια αποτελούν η βαθμολογική επίδοση στα μαθήματα, η επιτυχής ολοκλήρωση όλων των μαθημάτων σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών και το ατομικό ή οικογενειακό εισόδημα. Σε περίπτωση, ισοβαθμίας πραγματοποιείται ηλεκτρονική κλήρωση από τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. παρουσία της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Ε.Π.Σ. και των ενδιαφερομένων. Σε περίπτωση που φοιτητής παραιτηθεί του δικαιώματος της υποτροφίας, αυτή παρέχεται στον επόμενο στη σειρά κατάταξη.

Διαδικασία

Το αρμόδιο όργανο προχωρεί σε πρόσκληση για την υποβολή υποψηφιοτήτων για τις υποτροφίες αριστείας ή τα χρηματικά βραβεία. Η πρόσκληση περιλαμβάνει τα στοιχεία του Π.Μ.Σ., τα κριτήρια, τα δικαιολογητικά, την προθεσμία υποβολής υποψηφιοτήτων και τα στοιχεία επικοινωνίας με τη Γραμματεία του προγράμματος. Οι φοιτητές, μετά την πρόσκληση, υποβάλλουν ηλεκτρονικά αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος που έχει τη διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ. με τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Η Συνέλευση του Τμήματος ή η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών εξετάζει τις υποψηφιότητες, καταρτίζει πίνακα των υποψηφίων κατά φθίνουσα σειρά κατάταξης και αποφασίζει σχετικά ανάλογα με το διαθέσιμο αριθμό υποτροφιών ή χρηματικών βραβείων.

15.3 Ανταποδοτικές υποτροφίες

Η Σ.Ε. ή η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών δύναται να χορηγεί έως τρεις (3) ανταποδοτικές υποτροφίες σε μεταπτυχιακούς φοιτητές για τη διεξαγωγή επικουρικού διδακτικού έργου σε προγράμματα προπτυχιακών σπουδών ανάλογα με τους διαθέσιμους πόρους. Για τη χορήγηση ανταποδοτικών υποτροφιών ακολουθείται η διαδικασία για τη χορήγηση υποτροφιών αριστείας έπειτα από απόφαση της Σ.Ε. του Τμήματος ή της Ε.Π.Σ. Οι ώρες απασχόλησης των μεταπτυχιακών φοιτητών/φοιτητριών και το ύψος των ανταποδοτικών υποτροφιών ορίζονται στον κανονισμό του κάθε Π.Μ.Σ.

15.4 Οι φοιτητές μπορούν να συμμετέχουν στο πρόγραμμα κινητικότητας ERASMUS κατά την κείμενη νομοθεσία και τον κανονισμό του Πανεπιστημίου. Στην περίπτωση αυτή ο μέγιστος αριθμός πιστωτικών μονάδων ECTS που μπορούν να αναγνωρίσουν, από μαθήματα τα οποία παρακολούθησαν και εξετάστηκαν επιτυχώς στο ίδρυμα της αλλοδαπής, ανέρχεται σε τριάντα (30).

15.5 Παροχή έργου

Με αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, φοιτητές του Π.Μ.Σ. δύναται να απαλλάσσονται, εν όλω ή εν μέρει, από την υποχρέωση καταβολής διδάκτρων, υπό την προϋπόθεση παροχής έργου προς το πρόγραμμα ή το Πανεπιστήμιο. Λεπτομέρειες σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας δύναται να προβλέπονται στον Κανονισμό Λειτουργίας του οικείου προγράμματος.

15.6 Το Γραφείο Διασύνδεσης του ΕΛΜΕΠΑ παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη στους μεταπτυχιακούς φοιτητές σε θέματα σπουδών και επαγγελματικής αποκατάστασης.

15.7 Κάθε Π.Μ.Σ. εφαρμόζει το θεσμό του Ακαδημαϊκού Συμβούλου με σκοπό την παροχή συμβουλευτικής στους μεταπτυχιακούς φοιτητές κατά τη διάρκεια των σπουδών τους σε ακαδημαϊκά θέματα. Στόχο του θεσμού αποτελεί η καθοδήγηση των φοιτητών για την ομαλή ολοκλήρωση των σπουδών τους, τη βέλτιστη αξιοποίηση των δεξιοτήτων τους και την επίτευξη των ατομικών τους στόχων στο πλαίσιο του προγράμματος. Οι Ακαδημαϊκοί Σύμβουλοι είναι μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Δι.Π. ή Ε.Ε.Π. του τμήματος ή των συνεργαζόμενων τμημάτων και διδάσκοντες στο Π.Μ.Σ. και ορίζονται με ηλεκτρονική κλήρωση από τη Συνέλευση του Τμήματος ή της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών για όλη τη διάρκεια σπουδών των φοιτητών μέχρι την αποφοίτησή τους. Σε περίπτωση απουσίας του Ακαδημαϊκού Συμβούλου για σημαντικό χρονικό διάστημα (ενδεικτικά επιστημονική άδεια, αναστολή καθηκόντων) ή συνταξιοδότησης ή αντικειμενικής αδυναμίας άσκησης καθηκόντων, η Συνέλευση του Τμήματος ή η Ε.Π.Σ. αναθέτει τα καθήκοντα του εν λόγω Συμβούλου σε άλλο μέλος του τμήματος και διδάσκοντα του Π.Μ.Σ. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μόνο μετά από τεκμηριωμένη αίτηση του φοιτητή ή του Συμβούλου μπορεί να οριστεί νέος Ακαδημαϊκός Σύμβουλος με τον ίδιο τρόπο όπως ανωτέρω. Η δυνατότητα ικανοποίησης τέτοιων αιτημάτων εξετάζεται κατά περίπτωση από το αρμόδιο όργανο. Ο κανονισμός λειτουργίας του θεσμού του Ακαδημαϊκού Συμβούλου είναι κοινός για όλα τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών του ΕΛΜΕΠΑ και εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου όπως και οι τροποποιήσεις του.

15.8 Κανονισμός Διαχείρισης Παραπόνων, Ενστάσεων

Ο Κανονισμός Διαχείρισης αφορά στη διαδικασία διαχείρισης παραπόνων και/ή ενστάσεων που μπορούν να υποβάλουν οι φοιτητές των Π.Μ.Σ. του Πανεπιστημίου σχετικά με τις εκπαιδευτικές, διοικητικές ή άλλες υπηρεσίες του ιδρύματος. Ο Κανονισμός είναι κοινός για όλα τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών του ΕΛΜΕΠΑ και εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου όπως και οι τροποποιήσεις του.

16. Απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης

16.1 Προϋπόθεση για τη χορήγηση του δικαιώματος δωρεάν φοίτησης, σε Π.Μ.Σ. που προβλέπουν την καταβολή τελών φοίτησης, λόγω οικονομικών ή κοινωνικών κριτηρίων είναι η πλήρωση προϋποθέσεων αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, που αντιστοιχεί κατ'ελάχιστον στην κατοχή βαθμού ίσου ή ανώτερου του επτάμισι με άριστα το δέκα (7,5/10), εφόσον η αξιολό-

γηση στον βασικό τίτλο σπουδών που προσκομίζεται για την εισαγωγή στο Π.Μ.Σ. έχει πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τη δεκάβαθμη κλίμακα αξιολόγησης Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής, άλλως το κριτήριο αυτό εφαρμόζεται αναλογικά σύμφωνα με την εκάστοτε κλίμακα αξιολόγησης, εφόσον ο προσκομιζόμενος τίτλος σπουδών έχει χορηγηθεί από Ίδρυμα της αλλοδαπής.

16.2 Ο συνολικός αριθμός των φοιτητών που φοιτούν δωρεάν δεν δύναται να υπερβαίνει τον αριθμό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών ανά ακαδημαϊκό έτος. Αν, κατά τον αριθμητικό υπολογισμό του αριθμού των δικαιούχων απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης προκύπτει δεκαδικός αριθμός, γίνεται στρογγυλοποίηση στην πλησιέστερη ακέραιη μονάδα. Αν ο αριθμός των δικαιούχων απαλλαγής υπερβαίνει το ποσοστό της παρούσας, οι δικαιούχοι επιλέγονται με σειρά φθίνουσας κατάταξης έως τη συμπλήρωση του αριθμού.

16.3 Η υποβολή των αιτήσεων για τη δωρεάν φοίτηση ανά Π.Μ.Σ. σύμφωνα με το παρόν πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εισδοχής των φοιτητών στο Π.Μ.Σ. Δικαίωμα δωρεάν φοίτησης έχει ο φοιτητής του Π.Μ.Σ. που πληροί την προϋπόθεση της παρ. 16.1 εφόσον ισχύουν τα ακόλουθα κριτήρια:

α) ο μέσος όρος του αθροίσματος των φορολογητέων εισοδημάτων των δύο (2) τελευταίων οικονομικών ετών του συνόλου των μελών της οικογένειας του αιτούντος την απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης, ήτοι του ίδιου του αιτούντος, των γονέων του, ανεξαρτήτως αν κάνουν κοινή ή χωριστή φορολογική δήλωση, και των αδελφών του έως είκοσι έξι (26) ετών, εφόσον είναι άγαμοι και έχουν ίδιο φορολογητέο εισόδημα κατά την έννοια του άρθρου 7 του ν. 4172/2013 (Α' 167), δεν υπερβαίνει το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), αν ο αιτών δεν έχει συμπληρώσει το εικοστό έκτο (26ο) έτος της ηλικίας του και είναι άγαμος ή δεν έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης,

β) ο μέσος όρος του ατομικού φορολογητέου εισοδήματος των δύο (2) τελευταίων οικονομικών ετών του αιτούντος δεν υπερβαίνει το εκατό τοις εκατό (100%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα δημοσιευμένα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ., αν ο αιτών έχει συμπληρώσει το 26ο έτος της ηλικίας του,

γ) ο μέσος όρος του αθροίσματος του φορολογητέου εισοδήματος των δύο (2) τελευταίων οικονομικών ετών του αιτούντος την απαλλαγή από τέλη φοίτησης και του ή της συζύγου ή συμβιούντος του, εφόσον είναι έγγαμος ή έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, ανεξαρτήτως αν υποβάλλουν κοινή ή χωριστή φορολογική δήλωση, δεν υπερβαίνει το εκατό τοις εκατό (100%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα δημοσιευμένα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

16.4 Αν ο αιτών την απαλλαγή δεν έχει συμπληρώσει το 26ο έτος της ηλικίας του και είναι τέκνο τρίτεκνης ή πολύτεκνης οικογένειας ή τέκνο άγαμου γονέα ή ορφα-

νός τουλάχιστον από έναν (1) γονέα ή άτομο με αναπηρία ή μέλος νοικοκυριού με άτομο με αναπηρία δύναται να αιτηθεί την απαλλαγή κατά το ήμισυ (50%) από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης, εφόσον ο μέσος όρος στην περ. α) της παρ. 4 υπερβαίνει το εβδομήντα τοις εκατό (70%) και δεν υπερβαίνει το εκατό τοις εκατό (100%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος.

16.5 Η εξέταση των κριτηρίων περί απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης πραγματοποιείται από τη Συνέλευση του Τμήματος σε περίπτωση μονομηματικού Π.Μ.Σ. ή την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, σε περίπτωση διαμηματικού ή δι-ιδρυματικού Π.Μ.Σ. αντίστοιχα και εκδίδεται αιτιολογημένη απόφαση περί αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης. Η οικονομική κατάσταση των υποψηφίων σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής στο Π.Μ.Σ. Οι φάκελοι των αιτήσεων απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης που απορρίφθηκαν κοινοποιούνται στην Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ιδρύματος.

16.6 Η δυνατότητα απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης παρέχεται αποκλειστικά για τη φοίτηση σε ένα (1) Π.Μ.Σ. που οργανώνεται από Α.Ε.Ι. της ημεδαπής.

16.7 Φορολογητέο εισόδημα ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 4172/2013 (Α' 167) το εισόδημα που απομένει μετά την αφαίρεση των δαπανών που εκπίπτουν σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε.) από το ακαθάριστο εισόδημα. Εθνικό διάμεσο διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα ορίζεται το εισόδημα που προσδιορίζεται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή και διαπιστώνεται στην απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού που εκδίδεται κατ' έτος, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 418 του ν. 4957/2022 (Α' 141).

Οι πολίτες τρίτων χωρών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης για την απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης σε Π.Μ.Σ.

16.8 Δικαιολογητικά - Αναζήτηση δικαιολογητικών

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης είναι τα παρακάτω:

16.8.1 Αίτηση του φοιτητή η οποία επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης.

16.8.2 Για τη διαπίστωση πλήρωσης της προϋπόθεσης αριστείας, εξετάζεται ο τίτλος σπουδών α' κύκλου που έχει κατατεθεί με το φάκελο του φοιτητή για την εισαγωγή του στο Π.Μ.Σ. Σε περίπτωση που δεν αναγράφεται αριθμητικά ο βαθμός του τίτλου σπουδών, ο φοιτητής θα πρέπει να προσκομίσει πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας ή άλλο πιστοποιητικό από το οποίο να προκύπτει η αριστεία σύμφωνα με την εκάστοτε κλίμακα αξιολόγησης προκειμένου περί τίτλων σπουδών του εξωτερικού.

16.8.3 Αντίγραφα των δηλώσεων Ε1 και των εκκαθαριστικών (συμπεριλαμβανομένου του εκκαθαριστικού ΕΝΦΙΑ), του συνόλου των μελών της οικογένειας του αιτούντος την απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης, ήτοι του ίδιου του αιτούντος, των γονέων του, ανεξαρτήτως

αν κάνουν κοινή ή χωριστή φορολογική δήλωση, και των αδελφών του έως είκοσι έξι (26) ετών, εφόσον είναι άγαμοι και έχουν ίδιο φορολογητέο εισόδημα κατά την έννοια του άρθρου 7 του ν. 4172/2013 (Α' 167), των δύο τελευταίων οικονομικών ετών για τα οποία, κατά το χρόνο της επιλογής στο Π.Μ.Σ. έχει ολοκληρωθεί η εκκαθάριση φόρου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος. Σε περίπτωση διαζευγμένων γονέων, προσκομίζει τη δήλωση Ε1 και το εκκαθαριστικό του γονέα στον οποίο ο αιτών είναι καταχωρημένος ως εξαρτώμενο μέλος (όπως ο όρος προσδιορίζεται στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος) ή ήταν καταχωρημένος πριν την υποβολή φορολογικής δήλωσης αυτοτελώς.

16.8.4 (α) Πιστοποιητικό/ά οικογενειακής κατάστασης από το Δήμο, στο δημοτολόγιο του οποίου είναι εγγεγραμμένα όλα τα μέλη της οικογένειας με κανονική εγγραφή εκδοθέν/ντα εντός των τελευταίων τριών μηνών.

(β) Πιστοποιητικό σπουδών για τέκνα, τα οποία μετά τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας τους φοιτούν στη μέση εκπαίδευση, σε ανώτερο ή ανώτατο εκπαιδευτικό Ίδρυμα της Ελλάδας ή αναγνωρισμένο του εξωτερικού, καθώς και σε Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) ή σε Κολέγια ή στο Μεταλυκειακό έτος - Τάξη Μαθητείας των ΕΠΑ.Λ. Εάν πρόκειται για εκπαιδευτικό ίδρυμα χώρας του εξωτερικού, εκτός των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το πιστοποιητικό σπουδών πρέπει να είναι θεωρημένο από το Ελληνικό Προξενείο.

(γ) Ιατρική γνωμάτευση των Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) ή απόφαση Υγειονομικής Επιτροπής του Ι.Κ.Α., ή των Ανώτατων Υγειονομικών Επιτροπών του Στρατού (Α.Σ.Υ.Ε.), του Ναυτικού (Α.Ν.Υ.Ε.), της Αεροπορίας (Α.Α.Υ.Ε.) και της Ελληνικής Αστυνομίας, για τον ίδιο ή για εξαρτώμενο μέλος του νοικοκυριού με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω. Τα εν λόγω δικαιολογητικά θα πρέπει να είναι σε ισχύ τη χρονική στιγμή που υποβάλλεται η αίτηση και να προκύπτει η διάρκεια της αναπηρίας από αυτά.

(δ) Ληξιαρχική πράξη θανάτου του αποβιώσαντος γονέα, αν ο φοιτητής έχει δηλώσει ορφανός από τον έναν ή και τους δύο γονείς.

(ε) Διαζευκτήριο, σε περίπτωση που ο φοιτητής είναι διαζευγμένος ή δηλώνει τέκνο διαζευγμένων γονέων.

(στ) Υπεύθυνη δήλωση του φοιτητή, από την οποία να προκύπτει ότι δεν έχει κάνει χρήση του δικαιώματος απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης σε Π.Μ.Σ. με τη διάταξη του άρθρου 86 του ν. 4957/2022 και ότι δεν λαμβάνει υποτροφία από άλλη πηγή και ότι εάν λάβει άλλη απαλλαγή ή υποτροφία κατά τη διάρκεια των σπουδών του θα ενημερώσει άμεσα τη διοίκηση του Π.Μ.Σ.

16.8.5 Η Συνέλευση ή κατά περίπτωση η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρ. 16.5 μπορεί να ζητά συμπληρωματικά, όποιο άλλο δικαιολογητικό κρίνει απαραίτητο.

16.8.6 Η αναζήτηση των ανωτέρω στοιχείων θα γίνεται αυτεπάγγελτα από το ηλεκτρονικό αρχείο των αρμοδίων υπηρεσιών βάσει των δηλωθέντων στοιχείων στην αίτηση. Ωστόσο, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν είναι δυνατή η με ηλεκτρονικό τρόπο διάθεση στοιχείων από τους αρμόδιους φορείς ή η αναζήτηση αυτών λόγω ελλείψεων στις αιτήσεις των δικαιούχων, τα απαιτούμενα

δικαιολογητικά θα υποβάλλονται ηλεκτρονικά από τους δικαιούχους στην αίτησή τους.

17. Παράλληλη φοίτηση

Είναι δυνατή η παράλληλη φοίτηση σε προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών ή σε άλλο πρόγραμμα μεταπτυχιακό σπουδών του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι., εφόσον τηρούνται οι όροι του παρόντος Κανονισμού καθώς και του Κανονισμού Λειτουργίας του οικείου Π.Μ.Σ.

18. Διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών

Η Συνέλευση του Τμήματος ή η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, μετά από εισήγηση του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών εάν:

- υποβάλουν οι ίδιοι αίτηση διαγραφής,
- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης του οικείου Π.Μ.Σ. όπως ορίζεται στον Κανονισμό Λειτουργίας του,
- δεν έχουν καταβάλλει το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης.

19. Απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

19.1 Ο φοιτητής ολοκληρώνει τις σπουδές για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τη συμπλήρωση του ελάχιστου αριθμού εξαμήνων, των μαθημάτων ή εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Δ.Μ.Σ., καθώς και με την επιτυχή ολοκλήρωση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας, εφόσον προβλέπεται. Η Συνέλευση ή η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών διαπιστώνει την ολοκλήρωση των σπουδών προκειμένου να χορηγηθεί το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών. Ο χρόνος κατά τον οποίο διαπιστώθηκε η ολοκλήρωση των σπουδών αποτελεί και το χρόνο απόκτησης του μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών.

19.2 Με την ολοκλήρωση της ανωτέρω διαδικασίας χορηγείται στον μεταπτυχιακό φοιτητή βεβαίωση περάτωσης σπουδών, χάνει τη φοιτητική του ιδιότητα και παύει η συμμετοχή του σε Επιτροπές ή στα συλλογικά όργανα διοίκησης του Πανεπιστημίου.

19.3 Το Δ.Μ.Σ. πιστοποιεί την επιτυχή αποπεράτωση των σπουδών και αναγράφει χαρακτηρισμό και βαθμό, με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων, κατά την ακόλουθη κλίμακα: Άριστα (8,5 έως 10), Λίαν Καλώς (6,5 έως 8,49) και Καλώς (5 έως 6,49).

19.4 Ο τύπος του Δ.Μ.Σ. ανά Π.Μ.Σ. είναι κοινός για όλα τα Τμήματα του ΕΛΜΕΠΑ και καθορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου.

20. Ανάκληση Τίτλου

Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών που χορηγήθηκε είναι δυνατόν να ανακληθεί ή ακυρωθεί αν αποδειχθεί ότι δεν συνέτρεχαν την εποχή της απόκτησής του οι εκ του νομικού και θεσμικού πλαισίου προϋποθέσεις κτήσης του. Το αρμόδιο όργανο που εξέδωσε τη διοικητική πράξη ή που έχει την αρμοδιότητα έκδοσης της είναι αρμόδιο και για την ανάκληση της. Η ανάκληση ή ακύρωση γίνεται μετά από απόφαση του αρμοδίου οργάνου, η οποία κοινοποιείται στον Πρύτανη του Ιδρύματος.

21. Διαδικασία τελετής καθομολόγησης Διπλωματούχων

21.1 Η ορκωμοσία δεν αποτελεί συστατικό τύπο της επιτυχούς περάτωσης των σπουδών, είναι όμως ανα-

γκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του εγγράφου τίτλου του Διπλώματος. Η ορκωμοσία οργανώνεται από το οικείο Π.Μ.Σ. σε χώρο του Τμήματος ή της Σχολής, παρουσία του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., του Προέδρου του Τμήματος ή του Κοσμήτορα της Σχολής και εφόσον, είναι εφικτό παρουσία του Πρύτανη ή άλλων μελών της Πρυτανείας.

Το κείμενο του όρκου για τους αποφοίτους που αποκότουν Δ.Μ.Σ., κατά την τελετή καθομολόγησης, έχει ως εξής:

Αξιωθείς/είσα του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Σπουδών του ... του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου υπόσχομαι και καθομολογώ ότι θα εργασθώ για τη διαφύλαξη της αρετής και την προαγωγή της επιστήμης την οποία σπούδασα, καλλιεργώντας και μεταλαμπαδεύοντας τις γνώσεις τις οποίες απέκτησα, τηρώντας πιστά τα διδάγματα, τις αξίες και τις αρχές που μου ενέπνευσαν οι σπουδές μου στο Πανεπιστήμιο.

Κατά τη διάρκεια του βίου μου θα καταβάλλω κάθε δυνατή προσπάθεια να ασκώ με ευσυνειδησία, ήθος, ελεύθερο φρόνημα και αίσθημα δικαίου τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ιδιότητα του διπλωματούχου, υπηρετώντας με αφοσίωση και συνέπεια την επιστήμη μου, τους συνανθρώπους και την κοινωνία, σεβόμενος το Σύνταγμα και τους νόμους του Κράτους και φιλοδοξώντας να καταστώ χρήσιμος/η στο Έθνος και την Πολιτεία.

21.2 Το κείμενο του όρκου διαβάζεται από τον πρωτεύσαντα ή την πρωτεύσασα σε βαθμό Διπλώματος του Π.Μ.Σ. Στη συνέχεια, η επίδοση των Διπλωμάτων γίνεται με αλφαβητική σειρά.

21.3 Η τελετή ορκωμοσίας αποτελεί μια σημαντική στιγμή τόσο για τους αποφοίτους όσο και για τους οικείους τους αλλά και για το ίδιο το Πανεπιστήμιο και πραγματοποιείται σε ατμόσφαιρα πολιτισμού και ευπρέπειας, όπως αρμόζει σε ένα ακαδημαϊκό ίδρυμα. Δεν επιτρέπεται η κατανάλωση ποτού ή φαγητού, καθώς και η χρήση ειδών ψυχαγωγίας στο χώρο διεξαγωγής της τελετής καθομολόγησης, στους κοινόχρηστους χώρους καθώς και στον περιβάλλοντα χώρο του Πανεπιστημίου.

22. Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

22.1 Το Δ.Μ.Σ. υπογράφεται από τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και τον Πρύτανη. Σε περίπτωση Διατμηματικού προγράμματος αναφέρονται όλα τα συνεργαζόμενα τμήματα σύμφωνα με το εγκεκριμένο, από τη Σύγκλητο, πρότυπο Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

22.2 Σε περίπτωση Δι-ιδρυματικού ή Κοινού Π.Μ.Σ., οι τίτλοι σπουδών απονέμονται από το επισπεύδον Τμήμα και αναφέρονται όλα τα συνεργαζόμενα Τμήματα, Ιδρύματα και/ή Ερευνητικά κέντρα. Ο τίτλος σπουδών υπογράφεται από τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και τον Πρύτανη. Η υπογραφή του τίτλου σπουδών από τον νόμιμο εκπρόσωπο κάθε συμμετέχοντος Ιδρύματος είναι εφικτή εφόσον προβλέπεται στην ιδρυτική απόφαση και το ίδρυμα έχει δικαίωμα υλοποίησης τρίτου κύκλου σπουδών.

22.3 Ο τίτλος εκδίδεται στην Ελληνική γλώσσα. Στην περίπτωση που το Π.Μ.Σ. έχει αποκλειστικά ως γλώσσα διδασκαλίας, γλώσσα διάφορη της Ελληνικής, ο τίτλος

σπουδών, καθώς και πάσης φύσεως πιστοποιητικά, έγγραφα και βεβαιώσεις εκδίδονται στην Αγγλική γλώσσα.

22.4 Το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών εκδίδεται μία και μόνο φορά, αποκλείεται απολύτως η αλλαγή των στοιχείων που αναγράφει και σε περίπτωση απώλειας τα στοιχεία αποδεικνύονται από το πιστοποιητικό αποφοίτησης. Στο Δίπλωμα αναγράφονται το Τμήμα ή τα Τμήματα ή και τα Ιδρύματα που συμμετέχουν στην οργάνωση του Π.Μ.Σ., η ημερομηνία ανακήρυξης ως Διπλωματούχου, η χρονολογία έκδοσης του Δ.Μ.Σ., ο αριθμός πρωτοκόλλου αποφοίτησης, ο τίτλος του Π.Μ.Σ., τα στοιχεία του μεταπτυχιακού φοιτητή, ο βαθμός και ο χαρακτηρισμός αξιολόγησης. Στον απόφοιτο του Π.Μ.Σ. χορηγείται, πριν την απονομή, βεβαίωση επιτυχούς παρακολούθησης και περάτωσης του Προγράμματος. Επιπλέον, του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών χορηγείται Παράρτημα Διπλώματος στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα.

23. Αξιολόγηση Π.Μ.Σ.

Αξιολόγηση από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης

23.1 Τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών κάθε Τμήματος, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα διατμηματικά, δι-ιδρυματικά και κοινά Π.Μ.Σ., των οποίων το Τμήμα αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη, αξιολογούνται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης / πιστοποίησης της ακαδημαϊκής μονάδας από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε Π.Μ.Σ., ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, η σκοπιμότητα παράτασης της λειτουργίας του, καθώς και λοιπά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.

23.2 Αν ένα Π.Μ.Σ. κατά το στάδιο της αξιολόγησής του κριθεί ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις συνέχισης της λειτουργίας του, λειτουργεί μέχρι την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών/φοιτητριών σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τον Κανονισμό Προγράμματος Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών.

23.3 Στην περίπτωση κοινού ευρωπαϊκού προγράμματος συνεργασίας με χώρα του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης, το Συμβούλιο Αξιολόγησης και Πιστοποίησης δύναται να ορίσει ως φορέα πιστοποίησης του προγράμματος συνεργασίας τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό φορέα πιστοποίησης της χώρας του ιδρύματος που θα μετέχει στη συνεργασία και εφαρμόζει τα εκάστοτε ισχύοντα πρότυπα και τις κατευθύνσεις (Ευρωπαϊκά Πρότυπα και Κατευθυντήριες Οδηγίες για τη Διασφάλιση της Ποιότητας) που θέτει το Ευρωπαϊκό Δίκτυο για τη Διασφάλιση της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (European Association for Quality Assurance in Higher Education-ENQA).

23.4 Κοινά Διεθνή Δι-ιδρυματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Κ.Δ.Δ.Π.Μ.Σ.) στα οποία συμμετέχει το ΕΛΜΕΠΑ, δύναται να πιστοποιούνται από την Εθνική

Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.). Κατά την πιστοποίησή τους εφαρμόζονται τα πρότυπα ποιότητας του Ευρωπαϊκού Χώρου Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, χωρίς την εφαρμογή πρόσθετων εθνικών κριτηρίων ποιότητας, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Οδηγία για τη Διασφάλιση Ποιότητας των κοινών προγραμμάτων σπουδών (European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes). Δεν απαιτείται η πιστοποίηση Κ.Δ.Δ.Π.Σ., στα οποία συμμετέχουν Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, εφόσον έχουν πιστοποιηθεί από οποιαδήποτε Ευρωπαϊκή Αρχή Πιστοποίησης, μέλος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τη Διασφάλιση Ποιότητας στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (European Association for Quality Assurance in Higher Education).

23.5 Εσωτερική αξιολόγηση

23.5.1 Η εσωτερική αξιολόγηση των Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται σε ετήσια βάση σε συνεργασία με τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.) του Ιδρύματος και αποτελεί διακριτό κεφάλαιο της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος, η οποία ολοκληρώνεται, εγκρίνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος και υποβάλλεται στη ΜΟ.ΔΙ.Π. το αργότερο ένα (1) μήνα μετά τη λήξη της επαναληπτικής εξεταστικής του Σεπτεμβρίου. Στη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης συμμετέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι στην υλοποίηση των ενεργειών και οι δράσεις του Π.Μ.Σ. και πιο συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες στα όργανα διοίκησης του Π.Μ.Σ., οι φοιτητές, τα μέλη του διδακτικού προσωπικού και το προσωπικό διοικητικής υποστήριξης.

23.5.2 Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης πραγματοποιείται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος, τα τυποποιημένα πρότυπα της ΜΟ.ΔΙ.Π., τις οδηγίες και τα πρότυπα της ΕΘ.Α.Α.Ε. Η αξιολόγηση του διδακτικού έργου, από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, πραγματοποιείται κάθε εξάμηνο σύμφωνα με τις οδηγίες της ΜΟ.ΔΙ.Π. Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης των Π.Μ.Σ. περιλαμβάνει, κατ'ελάχιστον, την αποτίμηση του διδακτικού έργου, του βαθμού επίτευξης των στόχων του, του βαθμού πλήρωσης των προϋποθέσεων που αναφέρονται στη μελέτη σκοπιμότητας και βιωσιμότητας, της ακαδημαϊκής πορείας των φοιτητών καθώς και όλων των ακαδημαϊκών και διοικητικών λειτουργιών και δράσεών του. Επίσης, αξιολογούνται το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών, ο φόρτος εργασίας των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και οι προσφερόμενες υπηρεσίες.

23.5.3 Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. σε συνεδρίαση της Σ.Ε. ή της Ε.Π.Σ. ενημερώνει σχετικά με τα αποτελέσματα της εσωτερικής αξιολόγησης του προγράμματος βάσει των ερωτηματολογίων του πληροφοριακού συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π. και εισηγείται προτάσεις βελτίωσης, εφόσον είναι απαραίτητο. Το πρακτικό της συνεδρίασης υποβάλλεται στη ΜΟ.ΔΙ.Π. Το πρακτικό και τα αποτελέσματα της ετήσιας εσωτερικής αξιολόγησης μελετώνται από την Επιτροπή Διασφάλισης Ποιότητας και προχωρεί στη σύνταξη έκθεσης όπου περιγράφονται αναλυτικά τα ευρήματα της αξιολόγησης, οι προτεινόμενες βελτιωτικές ενέργειες, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους, οι εμπλεκόμενοι σε αυτές και οι απαιτούμενοι πόροι.

23.5.4 Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των μαθημάτων είναι διαθέσιμα στον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και στους διδάσκοντες για τα μαθήματα που τους έχουν ανατεθεί. Η διαδικασία αξιοποίησης των αποτελεσμάτων της εσωτερικής αξιολόγησης ορίζεται στον οικείο Κανονισμό Λειτουργίας του προγράμματος και αποβλέπει στη βελτίωση της ποιότητας των σπουδών και των παροχών του προγράμματος, τη διασφάλιση της βιωσιμότητας και την ανατροφοδότηση των διδασκόντων ώστε να βελτιώσουν τη διδακτική τους προσέγγιση. Μετά από εισήγηση του Διευθυντή στη Σ.Ε. ή την Ε.Π.Σ. εξετάζονται, ιδιαίτερα, περιπτώσεις όπου η αξιολόγηση ενός μαθήματος είναι συστηματικά χαμηλή. Σε τέτοιες περιπτώσεις καλείται ο διδάσκοντας και διεξάγεται συζήτηση για τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και τη λήψη μέτρων για τη βελτίωση του μαθήματος και της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

23.6 Τα όργανα διοίκησης του Π.Μ.Σ. παρακολουθούν την πορεία της ετήσιας στοχοθεσίας σε μηνιαία βάση και προβαίνουν σε ενέργειες όπου κρίνεται απαραίτητο σε συνεργασία με τα, κατά περίπτωση, αρμόδια όργανα. Η διαδικασία κατάρτισης της ετήσιας στοχοθεσίας εκκινεί με την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους, υποβάλλεται για έγκριση στη Συνέλευση του Τμήματος ή την Ε.Π.Σ. το μήνα Δεκέμβριο και περιλαμβάνει τους δείκτες και τις τιμές τους με ορίζοντα το μήνα Δεκέμβριο του επόμενου ημερολογιακού έτους. Η εγκεκριμένη ετήσια στοχοθεσία, προς επίτευξη, κοινοποιείται στη ΜΟ.ΔΙ.Π. εντός διαστήματος ενός (1) μήνα από την έγκριση της.

23.7 Η πορεία και τα αποτελέσματα της ετήσιας στοχοθεσίας αποτελούν αντικείμενο συζήτησης σε συνέλευση του Τμήματος ή της Ε.Π.Σ. καθώς και λήψης απόφασης έγκρισης των αποτελεσμάτων. Το πρακτικό της συνέλευσης μαζί με τα αποτελέσματα της στοχοθεσίας υποβάλλονται στη ΜΟ.ΔΙ.Π. εντός διαστήματος ενός (1) μήνα μετά τη λήξη του επόμενου ημερολογιακού έτους. Η Συνέλευση του επισπεύδοντος τμήματος δύναται να συγκροτεί Επιτροπές ανά Π.Μ.Σ. που έχουν ως στόχο την υποβοήθηση της Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος σε θέματα Διασφάλισης Ποιότητας και Στοχοθεσίας των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών. Ένα μέλος της Επιτροπής μπορεί να είναι διδάσκοντας, μέλος ΔΕΠ συνεργαζόμενου τμήματος ή Ιδρύματος σε περιπτώσεις διά τμηματικών ή δι-ιδρυματικών μεταπτυχιακών προγραμμάτων.

24. Πειθαρχικά παραπτώματα

Για τα πειθαρχικά παραπτώματα των μεταπτυχιακών φοιτητών ισχύουν οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και του Εσωτερικού Κανονισμού του Ιδρύματος.

Β. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

25. Οργάνωση Διδακτορικών Σπουδών

25.1 Το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου (ΕΛΜΕΠΑ) οργανώνεται και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του σχετικού θεσμικού πλαισίου όπως κάθε φορά ισχύει. Οι διδακτορικές σπουδές αποτελούν τον τρίτο κύκλο σπουδών και οργανώνονται από τα Τμήματα του ΕΛΜΕΠΑ, βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας, του παρόντος Κανονισμού και του Κανονισμού Διδακτορικών Σπουδών κάθε ακαδημαϊκού Τμήματος. Οι Διδακτορικές Σπουδές

οδηγούν σε τίτλο σπουδών επιπέδου 8 σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (EQF) και το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων (ΕΠΠ).

25.2 Τα προγράμματα σπουδών τρίτου κύκλου αποσκοπούν στην προαγωγή της πρωτότυπης επιστημονικής έρευνας και στην ουσιαστική συνεισφορά στην εξέλιξη της γνώσης, τουλάχιστον, σε έναν (1) επιστημονικό κλάδο και οδηγούν στην απόκτηση διδακτορικού διπλώματος μετά από την εκπόνηση και επιτυχή υποστήριξη της διδακτορικής διατριβής. Τα προγράμματα σπουδών τρίτου κύκλου περιλαμβάνουν την υποχρεωτική εκπόνηση διδακτορικής διατριβής σε αντικείμενο που σχετίζεται με την επιστημονική περιοχή του Τμήματος και δύνανται να περιλαμβάνουν αυτοτελές πρόγραμμα μαθημάτων διδακτορικών σπουδών, το οποίο συνίσταται στην παρακολούθηση και επιτυχή περάτωση ολοκληρωμένου κύκλου μαθημάτων ή άλλων εκπαιδευτικών ή ερευνητικών δραστηριοτήτων, που αντιστοιχούν κατ'ελάχιστον σε τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (European Credit Transfer and Accumulation System, ECTS). Σε αυτή την περίπτωση, ο Κανονισμός Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος πρέπει να περιλαμβάνει το αναλυτικό πρόγραμμα των μαθημάτων ή τις λοιπές εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες, με τους τίτλους των μαθημάτων, το περιεχόμενό τους, τις γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που αποκτούν οι υποψήφιοι διδάκτορες από την επιτυχή ολοκλήρωσή τους, τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας, και τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που αποδίδονται ανά περίπτωση.

25.3 Το Διδακτορικό Δίπλωμα (Δ.Δ.) αποτελεί ακαδημαϊκό τίτλο, ο οποίος πιστοποιεί την εκπόνηση πρωτότυπης επιστημονικής έρευνας και την ουσιαστική συνεισφορά του κατόχου του στην εξέλιξη της γνώσης στον αντίστοιχο επιστημονικό κλάδο. Ο τίτλος του Διδακτορικού Διπλώματος αποτελεί δημόσιο έγγραφο και απονέμεται σε δημόσια τελετή από το οικείο Τμήμα στο οποίο διεξάγεται το σχετικό Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών. Χρησιμοποιείται ενιαίος τύπος σύμφωνα με απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου και είναι δεσμευτικός για όλα τα προγράμματα διδακτορικών σπουδών του ιδρύματος. Το διδακτορικό δίπλωμα υπογράφεται από τον Πρύτανη και τον Πρόεδρο του Τμήματος και δεν αναγράφεται βαθμός ή άλλος χαρακτηρισμός.

25.4 Προγράμματα σπουδών τρίτου κύκλου για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής με συνεπίβλεψη διοργανώνονται από ένα Τμήμα Α.Ε.Ι. σε συνεργασία με ένα (1) ή περισσότερα Τμήματα του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες, ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα, την Ακαδημία Αθηνών, το Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, καθώς και με Ιδρύματα της αλλοδαπής. Δεν επιτρέπεται η σύμπραξη με εκπαιδευτικούς φορείς μη τυπικής μεταλυκειακής εκπαίδευσης του ν. 3696/2008 (Α' 177). Μεταξύ των συνεργαζόμενων φορέων καταρτίζεται Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (Ε.Π.Σ.), το οποίο εγκρίνεται από τις Συγκλήτους των πανεπιστημίων και τα αρμόδια όργανα διοίκησης των συνεργαζόμενων φορέων. Τη διοικητική

ευθύνη της εκπόνησης διδακτορικών διατριβών αναλαμβάνει το επισπεύδον Τμήμα όπως ορίζεται στο Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας. Σε περίπτωση συνεπίβλεψης με ιδρύματα της αλλοδαπής, η διδακτορική διατριβή εκπονείται στην αγγλική.

25.5 Στις περιπτώσεις συνεπίβλεψης, το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστον, το αντικείμενο της συνεργασίας, τη διάρκειά της, την κατανομή του χρόνου των ΥΔ στα συνεργαζόμενα ιδρύματα, διοικητικά και οργανωτικά θέματα σχετικά με την υποστήριξη της διατριβής, θέματα που αφορούν στην επίβλεψη των ΥΔ και την πρόοδό τους, οικονομικής φύσεως θέματα που ρυθμίζουν την ασφαλιστική κάλυψη των ΥΔ, καθώς και έξοδα μετακινήσεων και διαμονής τους, καταβολής διδάκτρων, θέματα πνευματικών δικαιωμάτων, τη διαδικασία και την απονομή του χορηγούμενου τίτλου. Το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας πρέπει να ορίζει αν θα χορηγηθεί ένας διδακτορικός τίτλος, που θα συνοδεύεται από ένα κοινό πιστοποιητικό / βεβαίωση όπου θα αναγράφονται τα συνεργαζόμενα ιδρύματα και το πλαίσιο της συμφωνίας ή αν θα χορηγηθεί ένας διδακτορικός τίτλος που θα συνοδεύεται από δύο Πιστοποιητικά / Βεβαιώσεις, ένα από κάθε συνεργαζόμενο Πανεπιστήμιο. Κάθε Πιστοποιητικό / Βεβαίωση θα αναφέρει το άλλο και το πλαίσιο της συμφωνίας. Το Διδακτορικό Δίπλωμα αναφέρει τα ιδρύματα που συμμετέχουν και υπογράφεται από τους Πρυτάνεις των ιδρυμάτων και τους Προέδρους των Τμημάτων.

25.6 Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα που συμμετέχουν σε διακρατικές συμμαχίες Πανεπιστημίων στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια» δύνανται να ιδρύουν, να οργανώνουν και να λειτουργούν Κοινά Διεθνή Διδρυματικά Προγράμματα Σπουδών (Κ.Δ.Δ.Π.Σ.) τρίτου κύκλου. Τα θέματα που σχετίζονται με τον καθορισμό και τη διαδικασία ανάδειξης των οργάνων διοίκησης, τον τρόπο διοίκησης και την οργάνωση των Κ.Δ.Δ.Π.Σ. τρίτου κύκλου, ρυθμίζονται ελεύθερα από τα συνεργαζόμενα ιδρύματα που συμμετέχουν στα «Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια», χωρίς περιορισμούς από τις διατάξεις του παρόντος, υπό την προϋπόθεση τήρησης του κανονιστικού πλαισίου του προγράμματος και των όρων της πρόσκλησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Τα Κ.Δ.Δ.Π.Σ. στα οποία συμμετέχει το Πανεπιστήμιο, δύνανται να πιστοποιούνται από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.). Κατά την πιστοποίησή τους εφαρμόζονται τα πρότυπα ποιότητας του Ευρωπαϊκού Χώρου Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, χωρίς την εφαρμογή πρόσθετων εθνικών κριτηρίων ποιότητας, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Οδηγία για τη Διασφάλιση Ποιότητας των κοινών προγραμμάτων σπουδών (European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes). Δεν απαιτείται η πιστοποίηση Κ.Δ.Δ.Π.Σ., στα οποία συμμετέχει το Πανεπιστήμιο, εφόσον έχουν πιστοποιηθεί από οποιαδήποτε Ευρωπαϊκή Αρχή Πιστοποίησης, μέλος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τη Διασφάλιση Ποιότητας στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (European Association for Quality Assurance in Higher Education).

25.7 Κάθε Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών διαθέτει ιστοσελίδα στην ελληνική και αγγλική γλώσσα.

Η επίσημη ιστοσελίδα εκάστου Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών ενημερώνεται διαρκώς και περιέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες και ανακοινώσεις και αποτελεί τον επίσημο χώρο ενημέρωσης των υποψήφιων διδασκόντων.

26. Όργανα

26.1 Αρμόδια όργανα για την ίδρυση και τη λειτουργία των Διδακτορικών Σπουδών εκάστου ακαδημαϊκού Τμήματος του Πανεπιστημίου είναι η Σύγκλητος και η Συνέλευση του Τμήματος.

26.2 Η Γραμματεία του Τμήματος υποστηρίζει γραμματειακά και διοικητικά τις διδακτορικές σπουδές.

27. Προκήρυξη Θέσεων Υποψηφίων Διδασκόντων

27.1 Τα Τμήματα μπορούν να υιοθετήσουν είτε τη διαδικασία προκήρυξης ή πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος εκπόνησης διδακτορικής διατριβής είτε να δέχονται αιτήσεις σε συγκεκριμένες χρονικές περιόδους, έως τρεις (3) ανά ακαδημαϊκό έτος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος.

27.2 Οι προκηρύξεις και οι προσκλήσεις αφορούν σε συγκεκριμένο πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών, δημοσιοποιούνται και αναρτώνται στους διαδικτυακούς τόπους του Τμήματος και του Ιδρύματος. Η προθεσμία υποβολής αιτήσεων δεν δύναται να είναι μικρότερη από δεκαπέντε (15) ημέρες και όχι μεγαλύτερη από τριάντα (30) ημέρες.

27.3 Οι προϋποθέσεις, οι όροι, οι προθεσμίες και οι διαδικασίες κατάθεσης υποψηφιοτήτων και επιλογής υποψηφίων διδασκόντων, καθώς και πρόσθετες υποχρεώσεις αυτών, αναφέρονται ρητά στις σχετικές προκηρύξεις και προσκλήσεις και στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος.

28. Επιλογή Υποψηφίων Διδασκόντων

28.1 Δικαίωμα υποβολής αίτησης για την εγγραφή σε πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών έχει όποιος είναι κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος που έχει χορηγηθεί από Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή αλλοδαπής, ή απόφοιτος προπτυχιακού προγράμματος σπουδών Α.Ε.Ι., κατ' ελάχιστον πενταετούς διάρκειας, που αντιστοιχεί σε τριακόσιες (300) πιστωτικές μονάδες, ECTS, εφόσον υφίσταται σχετική πρόβλεψη στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος. Η επιλογή των υποψηφίων διδασκόντων σε κάθε πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών πραγματοποιείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος που έχει αναλάβει την υποστήριξη του προγράμματος διδακτορικών σπουδών. Με τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών δύναται να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με τις προϋποθέσεις υποβολής αίτησης για την εγγραφή σε πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών και την αξιολόγηση των υποψηφίων που δεν είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού διπλώματος. Κατ' ελάχιστον, τα δικαιολογητικά περιλαμβάνουν αίτηση στη Γραμματεία του τμήματος με τον προτεινόμενο τίτλο της διδακτορικής διατριβής, τον προτεινόμενο επιβλέποντα της διδακτορικής διατριβής, αντίγραφα των τίτλων σπουδών, αναλυτικές βαθμολογίες των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών, υπόμνημα και προσχέδιο της διδακτορικής διατριβής, αναλυτικό βιογραφικό ση-

μείωμα και πιστοποιητικό καλής γνώσης μιας τουλάχιστον επίσημης γλώσσας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

28.2 Προκειμένου να αναγνωρισθεί ένας τίτλος σπουδών της αλλοδαπής πρέπει:

- το ίδρυμα που έχει απονείμει τον τίτλο σπουδών καθώς και ο συγκεκριμένος τίτλος σπουδών να συμπεριλαμβάνονται στο Εθνικό Μητρώο Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης της αλλοδαπής και Εθνικό Μητρώο Τύπων Τίτλων Σπουδών Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων της αλλοδαπής που τηρεί και επικαιροποιεί ο Διεπιστημονικός Οργανισμός Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.) σύμφωνα με το άρθρο 304 του ν. 4957/2022.

- Εφόσον ο τίτλος σπουδών συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο του άρθρου 307 του ν. 4957/2022, πρέπει να ζητηθεί επιπροσθέτως των λοιπών δικαιολογητικών Βεβαίωση Τόπου Σπουδών, η οποία εκδίδεται και αποστέλλεται από το πανεπιστήμιο της αλλοδαπής. Αν ως τόπος σπουδών ή μέρος αυτών βεβαιώνεται η Ελληνική επικράτεια, ο τίτλος σπουδών δεν αναγνωρίζεται, εκτός αν το μέρος σπουδών που έγιναν στην Ελληνική επικράτεια βρίσκεται σε δημόσιο Α.Ε.Ι. Σε περίπτωση που το πανεπιστήμιο της αλλοδαπής δεν αποστέλλει τη βεβαίωση Τόπου Σπουδών, τότε η αίτηση του υποψήφιου δεν εξετάζεται περαιτέρω.

- Αν ο τίτλος σπουδών ή το ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχουν καταχωρηθεί από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. στα Μητρώα του άρθρου 304 του ν. 4957/2022, τότε το Δ.Σ. του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. εξετάζει, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήματος του Πανεπιστημίου, αν πληρούνται οι προϋποθέσεις του Κεφαλαίου Α («Γενικές Διατάξεις») του Μέρους Β («Ακαδημαϊκή αναγνώριση τίτλων σπουδών της αλλοδαπής») του ίδιου νόμου και με απόφασή του τα εντάσσει στα Μητρώα.

28.3 Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και η διαδικασία επιλογής υποψηφίων διδασκόντων ορίζονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών που έχει καταρτίσει το κάθε Τμήμα.

29. Επίβλεψη Διδακτορικής Διατριβής

29.1 Δικαίωμα επιβλέποντος διδακτορικών διατριβών έχουν τα μέλη Δ.Ε.Π., καθώς, και ομότιμοι καθηγητές του οικείου Τμήματος.

29.2 Στη Συμβουλευτική Επιτροπή δύνανται να συμμετέχουν ως μέλη:

α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) κάθε βαθμίδας του Τμήματος,

β) μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Πανεπιστημίου,

γ) Ομότιμοι Καθηγητές και αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π.,

δ) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού σε Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες,

ε) ερευνητές κάθε βαθμίδας που υπηρετούν σε ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), συμπεριλαμβανομένων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, καθώς και το επιστημονικό προσωπικό της Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ε.Α.Γ.Μ.Ε.) του άρθρου 25

του ν. 4602/2019 (Α' 45), εφόσον διαθέτει διδακτορικό δίπλωμα και ερευνητική δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της διδακτορικής διατριβής,

στ) καθηγητές ιδρυμάτων της αλλοδαπής και ερευνητές ερευνητικών οργανισμών της αλλοδαπής.

29.3 Η τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος, μεταξύ των οποίων ορίζεται και το επιβλέπον μέλος Δ.Ε.Π.

29.4 Τα μέλη της τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής έχουν ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο, ή ίδιο ή συναφές επιστημονικό / ερευνητικό έργο με το αντικείμενο της, προς εκπόνηση, διδακτορικής διατριβής. Ο αριθμός των αφυπηρητησάντων μελών Δ.Ε.Π. που συμμετέχουν ως μέλη στην τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή δεν δύναται να υπερβαίνει το ένα (1). Η τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή είναι αρμόδια για την υποστήριξη του υποψήφιου διδάκτορα κατά τη διαδικασία εκπόνησης και συγγραφής της διδακτορικής διατριβής και την παρακολούθηση της προόδου της. Ο επιβλέπων και τα μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής δεν δικαιούνται αμοιβής ή άλλης αποζημίωσης για την υποστήριξη της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής.

29.5 Αν κάποιο από τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, συμπεριλαμβανομένου του επιβλέποντος, εκλείψει ή αδυνατεί να εκπληρώσει τα καθήκοντά του, έπειτα από αίτημα του ίδιου ή του υποψήφιου διδάκτορα, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ορίζεται αντικαταστάτης του έως την ολοκλήρωση της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής.

29.6 Αν ο επιβλέπων ή μέλος της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής μετακινηθεί σε άλλο Τμήμα του ίδιου ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος ή αφυπηρητήσει, δύναται να συνεχίσει να κατέχει την ιδιότητα του επιβλέποντος του ΥΔ, εφόσον συναινεί, και ο τίτλος απονέμεται από το Τμήμα του ΕΛΜΕΠΑ, από το οποίο εκκίνησε η εκπόνηση της διατριβής.

29.7 Ο μέγιστος αριθμός διδακτορικών διατριβών που δύναται να επιβλέπει το ίδιο μέλος Δ.Ε.Π. ορίζεται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος και δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος από πέντε (5) σε κάθε δεδομένη χρονική στιγμή.

30. Χρονική Διάρκεια Εκπόνησης Διδακτορικής Διατριβής

30.1 Η χρονική διάρκεια για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος δεν δύναται να είναι μικρότερη από τρία (3) και ανώτερη από έξι (6) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής.

30.2 Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύναται να παραταθεί η ανώτατη χρονική διάρκεια εκπόνησης διδακτορικής διατριβής, κατόπιν αιτήματος του υποψήφιου διδάκτορα και σύμφωνης γνώμης της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής για σπουδαίο λόγο για έως τρία (3) έτη. Η ανώτατη χρονική διάρκεια της παράτασης και τα ειδικότερα θέματα σχετικά με το δικαίωμα παράτασης της χρονικής διάρκειας εκπόνησης διδακτορικής διατριβής καθορίζονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του οικείου Τμήματος.

30.3 Ο ΥΔ μπορεί, κατά τη διάρκεια των σπουδών του, να ζητήσει, με επαρκώς αιτιολογημένη αίτησή του, την

αναστολή των σπουδών του για ένα (1) έτος και έως δύο (2) έτη συνολικά, εφόσον δεν έχει υπερβεί την ανώτατη χρονική διάρκεια σπουδών. Η αναστολή χορηγείται μόνο για ιδιαίτερα σοβαρούς λόγους (στρατιωτική θητεία, σοβαρή ασθένεια, κ.ά.) και η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από όλα τα σχετικά δικαιολογητικά αρμόδιων δημόσιων αρχών ή οργανισμών, από τα οποία αποδεικνύονται οι λόγοι αναστολής φοίτησης.

30.4 Η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται κατά το χρόνο διακοπής της φοίτησης και δεν επιτρέπεται η συμμετοχή σε καμία εκπαιδευτική διαδικασία. Το χρονικό διάστημα αναστολής της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής δεν προσμετράται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια. Ο ΥΔ που τελεί σε διακοπή φοίτησης υποχρεούται να υποβάλλει αίτηση επανεγγραφής στο πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών, τουλάχιστον, δύο εβδομάδες πριν από το πέρας της αναστολής φοίτησης για να συνεχίσει τις σπουδές του ως ενεργός φοιτητής.

31. Δικαιώματα και Υποχρεώσεις Υποψηφίων Διδακτόρων

31.1 Οι διδακτορικές σπουδές που προσφέρονται αυτοδύναμα από τμήματα του ΕΛΜΕΠΑ είναι δωρεάν.

Οι υποψήφιοι διδάκτορες έχουν τα δικαιώματα των φοιτητών μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών και κάθε άλλο δικαίωμα που ορίζεται από τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος. Επίσης, δύναται να συμμετέχουν σε ερευνητικά έργα / προγράμματα του ΕΛΜΕΠΑ και να λαμβάνουν υποτροφίες στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων, αυτοχρηματοδοτούμενων ή λοιπών έργων / προγραμμάτων για την οικονομική ενίσχυση της διδακτορικής τους έρευνας.

31.2 Επικουρικό Διδακτικό Έργο

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος εγκρίνεται η συμμετοχή υποψηφίων διδακτόρων στην παροχή επικουρικού διδακτικού έργου σε προγράμματα σπουδών πρώτου και δεύτερου κύκλου για έξι (6) ώρες εβδομαδιαίως. Ως επικουρικό διδακτικό έργο ορίζεται η επικουρία των μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) κατά την άσκηση του διδακτικού τους έργου, η άσκηση των φοιτητών, η διεξαγωγή φροντιστηρίων, εργαστηριακών ασκήσεων, η εποπτεία εξετάσεων και η διόρθωση ασκήσεων.

31.3 Υποτροφίες

Η Συνέλευση του Τμήματος χορηγεί υποτροφίες αριστείας και ανταποδοτικές υποτροφίες προς τους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος, οι οποίοι πρέπει να έχουν ολοκληρώσει το πρώτο ή το δεύτερο ή το τρίτο έτος σπουδών. Οι υποτροφίες αριστείας και βραβεία χορηγούνται με κριτήριο την επίδοση τους στις σπουδές και την ατομική ή την οικογενειακή οικονομική τους κατάσταση. Οι ανταποδοτικές υποτροφίες χορηγούνται σε υποψήφιους διδάκτορες με την υποχρέωση υποστήριξης της εκπαιδευτικής διαδικασίας και παροχής επικουρικού διδακτικού έργου. Το κόστος των υποτροφιών δύναται να βαρύνει τον προϋπολογισμό έργων / προγραμμάτων τα οποία χρηματοδοτούνται από ιδιωτικούς, διεθνείς και ίδιους πόρους του ΕΛΚΕ του Πανεπιστημίου (άρθρο 230 του ν. 4957/2022), καθώς και συγχρηματοδοτούμενων έργων του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ). Κάθε είδους υποτροφίες, χρηματικά βραβεία

και ανταποδοτικές υποτροφίες που χορηγούνται στο πλαίσιο του παρόντος, δεν υπόκεινται σε οποιονδήποτε φόρο, κράτηση, ασφαλιστική εισφορά και ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167). Κατά την πληρωμή δαπανών υποτροφιών και χρηματικών βραβείων δεν απαιτείται η προσκόμιση φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας του δικαιούχου.

31.3.1 Υποτροφίες αριστείας

Για τη χορήγηση υποτροφίας αριστείας, οι υποψήφιοι δεν πρέπει να κατέχουν έμμισθη θέση στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα ούτε να λαμβάνουν υποτροφία από άλλο φορέα για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και δεν πρέπει να έχουν ξεπεράσει την ανώτατη διάρκεια εκπόνησης της διατριβής. Κριτήρια αποτελούν οι επιδόσεις στην έρευνα, στην πρόοδο των σπουδών και στη συμβολή στο εκπαιδευτικό έργο του Τμήματος καθώς, και το ατομικό και οικογενειακό εισόδημα. Σε περίπτωση, ιδίου εισοδήματος πραγματοποιείται ηλεκτρονική κλήρωση από τον Πρόεδρο του Τμήματος παρουσία των μελών της Συνέλευσης και των ενδιαφερομένων. Σε περίπτωση που ΥΔ παραιτηθεί του δικαιώματος της υποτροφίας, αυτή παρέχεται στον επόμενο στη σειρά κατάταξης.

Διαδικασία

Η Συνέλευση του Τμήματος προχωρεί σε πρόσκληση για την υποβολή υποψηφιοτήτων για τις υποτροφίες αριστείας ή τα χρηματικά βραβεία. Η πρόσκληση περιλαμβάνει τα κριτήρια, τα δικαιολογητικά, την προθεσμία υποβολής υποψηφιοτήτων και τα στοιχεία επικοινωνίας με τη Γραμματεία του Τμήματος. Οι ΥΔ, μετά την πρόσκληση, υποβάλλουν ηλεκτρονικά αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος που έχει τη διοικητική υποστήριξη με τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Η Συνέλευση του Τμήματος εξετάζει τις υποψηφιότητες, καταρτίζει πίνακα των υποψηφίων κατά φθίνουσα σειρά κατάταξης και αποφασίζει σχετικά ανάλογα με το διαθέσιμο αριθμό υποτροφιών.

31.3.2 Ανταποδοτικές υποτροφίες

Η Συνέλευση του Τμήματος δύναται να χορηγεί έως τρεις (3) ανταποδοτικές υποτροφίες σε ΥΔ για τη διεξαγωγή επικουρικού διδακτικού έργου σε προγράμματα προπτυχιακών σπουδών ανάλογα με τους διαθέσιμους πόρους. Οι υποψήφιοι δεν πρέπει να κατέχουν έμμισθη θέση στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα ούτε να λαμβάνουν υποτροφία από άλλο φορέα για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Για τη χορήγηση ανταποδοτικών υποτροφιών ακολουθείται η διαδικασία για τη χορήγηση υποτροφιών αριστείας έπειτα από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Δύναται να συμπεριλαμβάνονται και κοινωνικά κριτήρια για τη χορήγηση ανταποδοτικών υποτροφιών. Οι ώρες απασχόλησης, από εικοσιπέντε (25) έως εξήντα (60) μηνιαίως, των ΥΔ και το ύψος των ανταποδοτικών υποτροφιών καθορίζονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος. Το ανώτατο όριο ωριαίας αντιμισθίας, το οποίο βαρύνει αποκλειστικά ιδιωτικούς, ιδίους και διεθνείς πόρους του Ιδρύματος, είναι 10 €/ώρα. Η υποτροφία καταβάλλεται μηνιαίως έπειτα από γραπτή βεβαίωση που υπογράφεται από τον Πρόεδρο του Τμήματος όπου φοιτά ο ΥΔ. Η βεβαίωση

εκδίδεται μετά από γραπτή εισήγηση του επιβλέποντα καθηγητή, στην οποία αναγράφεται ο ακριβής αριθμός ωρών παρουσίας και παροχής του επικουρικού έργου.

31.4 Οι ΥΔ έχουν τη δυνατότητα να πραγματοποιήσουν μέρος της έρευνάς τους σε άλλο Πανεπιστήμιο ή ερευνητικό φορέα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, μετά από τη σύμφωνη γνώμη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής και της Συνέλευσης του Τμήματος προέλευσης και υποδοχής.

31.5 Οι ΥΔ ενθαρρύνονται να συμμετέχουν ενεργά σε εθνικά ή διεθνή συνέδρια, ημερίδες, σχολεία και άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις με θέματα συναφή με το αντικείμενο της διατριβής τους.

31.6 Οι ΥΔ έχουν τις παρακάτω, ελάχιστες, υποχρεώσεις:

- να ανανεώνουν την εγγραφή τους ανά ακαδημαϊκό έτος,

- να συμμετέχουν σε επιστημονικές εκδηλώσεις του ΕΛΜΕΠΑ με θέματα συναφή με το αντικείμενο της διατριβής τους,

- να παρέχουν επικουρικό διδακτικό έργο στα προγράμματα σπουδών πρώτου και δεύτερου κύκλου του Τμήματος,

- να τηρούν τον Κανονισμό Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Πανεπιστημίου, τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος, τις αποφάσεις του Τμήματος και του Πανεπιστημίου,

- να σέβονται και να τηρούν τους κανόνες της ακαδημαϊκής δεοντολογίας και της έρευνας,

- να εκπληρώνουν κάθε άλλη υποχρέωση που ορίζεται από τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος,

- να υποβάλλουν εγγράφως αναλυτική έκθεση προόδου σε ετήσια βάση προς την τριμελή συμβουλευτική επιτροπή και να παρουσιάζουν προφορικά την πρόοδο αυτής σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος,

- να συνεργάζονται με τον επιβλέποντα και τα μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής για την επιτυχή ολοκλήρωση της διατριβής τους,

- να παρουσιάσουν την εργασία τους στα μέλη της Συνέλευσης του Τμήματος πριν τη δημόσια υποστήριξη της διατριβής,

- να έχουν δημοσιεύσει ή να έχουν γίνει αποδεκτές για δημοσίευση, τουλάχιστον, μια (1) εργασία σε διεθνές περιοδικό με κριτές και τουλάχιστον, δύο (2) εργασίες με πλήρες κείμενο σε συνέδρια με κριτές. Οι Κανονισμοί Διδακτορικών Σπουδών των τμημάτων δύναται να ορίζουν επιπλέον κριτήρια σε σχέση με τις υποχρεώσεις δημοσίευσης εργασιών πριν την παρουσίαση της διδακτορικής διατριβής,

- να αναφέρουν, σε οποιαδήποτε δημοσίευση ή παρουσίαση εργασίας κατά τη διαδικασία εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής, ως πρώτη διεύθυνση το Τμήμα του ΕΛΜΕΠΑ όπου εκπονούν τη διατριβή τους μαζί με την ιδρυματική διεύθυνση ηλεκτρονικής αλληλογραφίας.

32. Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

32.1 Η Διδακτορική Διατριβή συντάσσεται στην Ελληνική ή την Αγγλική γλώσσα με απόφαση της Συνέλευσης

του Τμήματος. Η συγγραφή της διδακτορικής διατριβής σε άλλη διεθνή γλώσσα είναι δυνατή με, ειδικά, αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης. Σε αυτήν την περίπτωση πρέπει να περιλαμβάνει περίληψη, τίτλο και λέξεις - κλειδιά στην Ελληνική γλώσσα.

32.2 Ο ΥΔ υποβάλλει κάθε έτος έκθεση προόδου της διδακτορικής διατριβής. Η έκθεση υποβάλλεται στην Συμβουλευτική Επιτροπή, η οποία συντάσσει Έκθεση Αξιολόγησης Προόδου που περιλαμβάνει σχόλια ή προτάσεις για τη βελτιστοποίηση των ενεργειών του ΥΔ και κρίση για τη συνολική πρόοδο του ΥΔ. Οι εκθέσεις προόδου και αξιολόγησής της κατατίθενται στη Γραμματεία του Τμήματος και αντίγραφο τους καταχωρείται στο φάκελο του ΥΔ.

32.3 Ο τίτλος της διδακτορικής διατριβής δύναται να τροποποιηθεί για επιστημονικούς λόγους, με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος, ύστερα από αιτιολογημένη αίτηση του ΥΔ και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Η αίτηση μπορεί να υποβληθεί έως τρεις (3) μήνες πριν τη δημόσια υποστήριξη της διατριβής.

32.4 Στην περίπτωση που το θέμα της διδακτορικής διατριβής μεταβάλλεται πλήρως, ο ΥΔ έχει το δικαίωμα να καταθέσει εκ νέου αίτηση και προσχέδιο, αφού παραιτηθεί πρώτα από το αρχικό θέμα. Στη συνέχεια ακολουθούνται οι διαδικασίες επιλογής και επίβλεψης που προβλέπονται από τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος, χωρίς να προσμετράται ο χρόνος που έχει ήδη παρέλθει.

32.5 Η χρήση από τους επιβλέποντες ειδικού λογισμικού λογοκλοπής που διαθέτει το Πανεπιστήμιο είναι υποχρεωτική. Το ανώτερο επιτρεπτό ποσοστό ομοιότητας δεν δύναται να ξεπερνά το 30%, ενώ στο ποσοστό αυτό δεν συμπεριλαμβάνονται οι βιβλιογραφικές αναφορές. Επιμέρους ποσοστά μικρότερα του 1% δεν λαμβάνονται υπόψιν στο ανώτερο επιτρεπτό ποσοστό.

32.6 Στο εσώφυλλο κάθε κατατιθέμενης διδακτορικής διατριβής, αναφέρονται, σε εμφανές σημείο, η σύνθεση της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, καθώς και της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής της διδακτορικής διατριβής. Περαιτέρω οδηγίες συγγραφής της διδακτορικής διατριβής ορίζονται στον οικείο Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος.

33. Κρίση Διδακτορικής Διατριβής

33.1 Μετά από την ολοκλήρωση της συγγραφής της διδακτορικής διατριβής, ο ΥΔ υποβάλλει την τελευταία έκθεση προόδου προς την τριμελή συμβουλευτική επιτροπή. Η Επιτροπή συντάσσει την αντίστοιχη Έκθεση Αξιολόγησης Προόδου κατά την παρ. 32.2 εντός ενός μήνα (1) από την υποβολή της τελευταίας έκθεσης προόδου του ΥΔ. Σε περίπτωση θετικής κρίσης, η Επιτροπή εισηγείται θετικά στη Συνέλευση του Τμήματος για να ορίσει την επταμελή Εξεταστική Επιτροπή για την κρίση και την αξιολόγηση της διδακτορικής διατριβής. Η ημερομηνία και η ώρα υποστήριξης της διατριβής ορίζεται εντός τριμήνου από την ημερομηνία κατάθεσης της εισήγησης της Επιτροπής. Σε περίπτωση αρνητικής κρίσης ή εάν δεν κατατεθεί η εισήγηση εντός της παραπάνω προθεσμίας του ενός (1) μήνα, η διαδικασία δύναται να συνεχιστεί κατόπιν αίτησης του υποψηφίου προς τη Συ-

νέλευση του Τμήματος, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών.

33.2 Μέλη της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής ορίζονται υποχρεωτικά τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής και τέσσερα (4) ακόμη μέλη, τα οποία ανήκουν στις κατηγορίες προσωπικού που δύνανται να συμμετέχουν στη Συμβουλευτική Επιτροπή. Κατ' ελάχιστον τέσσερα (4) από τα επτά (7) μέλη της εξεταστικής επιτροπής είναι μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού που ανήκουν στο Πανεπιστήμιο στο οποίο εκπονείται η διδακτορική διατριβή.

33.3 Η διδακτορική διατριβή υποστηρίζεται δημόσια από τον υποψήφιο διδάκτορα ενώπιον της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής, η οποία υποβάλει ερωτήσεις προς τον υποψήφιο. Η συνεδρίαση για τη δημόσια υποστήριξη της διατριβής δύναται να πραγματοποιηθεί και με τη χρήση μέσων τηλεδιάσκεψης, εφόσον δεν είναι δυνατή η φυσική παρουσία όλων των μελών της εξεταστικής επιτροπής. Η πρόσκληση κοινοποιείται έγκαιρα στην πανεπιστημιακή κοινότητα και η παρακολούθησή της είναι ελεύθερη στο κοινό.

33.4 Μετά από την ολοκλήρωση της υποστήριξης της διατριβής, η επταμελής εξεταστική επιτροπή συνεδριάζει χωρίς την παρουσία τρίτων, και αξιολογεί τη διδακτορική διατριβή ως προς την ποιότητα, την πληρότητα, την πρωτότυπη σκέψη και τη συμβολή της στην επιστήμη. Για την έγκριση της διατριβής απαιτείται η σύμφωνη γνώμη και η θετική αξιολόγηση της διδακτορικής διατριβής από πέντε (5), τουλάχιστον, μέλη. Σε περίπτωση σημαντικών αλλαγών η διδακτορική διατριβή επανυποβάλλεται σε χρόνο που ορίζει η Επταμελής Εξεταστική Επιτροπή, που όμως δεν δύναται να ξεπεράσει τους έξι (6) μήνες. Η Επιτροπή δύναται να απορρίψει τη διατριβή εφόσον δεν πληρούνται τα παραπάνω κριτήρια.

33.5 Με την ημερομηνία έγκρισης της διδακτορικής διατριβής από την Επταμελή Εξεταστική Επιτροπή αποκτάται η ιδιότητα του διδάκτορα. Η αναγόρευση από τη Συνέλευση του Τμήματος έχει βεβαιωτικό χαρακτήρα.

34. Αναγόρευση - Καθομολόγηση Διδασκόντων

Η διαδικασία που ακολουθείται πριν από την αναγόρευση του Υ.Δ. σε διδάκτορα περιλαμβάνει:

34.1 Αίτηση υποψηφίου για αναγόρευση - καθομολόγηση.

34.2 Κατάθεση διατριβής στη Γραμματεία του Τμήματος σε ψηφιακή μορφή και στο αποθετήριο της βιβλιοθήκης του ΕΛΜΕΠΑ.

34.3 Βεβαίωση κατάθεσης διατριβής στο Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης.

34.4 Υπεύθυνη Δήλωση του υποψηφίου για αναγόρευση ότι δεν έχει οικονομικές ή άλλες εκκρεμότητες με τις υπηρεσίες του ιδρύματος.

34.5 Η διαδικασία αναγόρευσης του υποψηφίου Διδάκτορα γίνεται στο πλαίσιο της Συνέλευσης του Τμήματος. Στη συνεδρίαση της Συνέλευσης του Τμήματος ανακοινώνεται το πρακτικό της εξεταστικής επιτροπής που πιστοποιεί την επιτυχή ολοκλήρωση της διαδικασίας προφορικής παρουσίασης και αξιολόγησης της Διδακτορικής Διατριβής και ακολουθεί εντός εύλογου διαστήματος η καθομολόγηση του υποψηφίου και η απονομή του τίτλου του διδάκτορα.

34.6 Η απονομή διδακτορικών διπλωμάτων γίνεται σε ειδική τελετή δημοσίως και πραγματοποιείται μαζί με την απονομή Πτυχίων ή Διπλωμάτων ή Μ.Δ.Σ. του οικείου Τμήματος. Η απονομή των τίτλων σπουδών γίνεται πρώτα για τον τρίτο κύκλο, μετά για το δεύτερο και στη συνέχεια, για τον πρώτο κύκλο σπουδών.

34.7 Το κείμενο της καθομολόγησης διδάκτορος έχει ως εξής:

“Αφού το Τμήμα ..... με την συγκατάθεση του Πρύτανη, με έκρινε άξιο να εξετασθώ και να καταταγώ στους διδάκτορες του, δίνω προς το Τμήμα και την Πρυτανεία την ακόλουθη διαβεβαίωση: «Την επιστήμη, όσο είναι δυνατό, θα προσπαθήσω στη ζωή μου πάντοτε να καλλιεργήσω και να λαμπρύνω και προς το τελειότερο αυτήν να οδηγήσω, χωρίς να ασκήσω αυτή για κέρδος και κενοδοξία, αλλά με σκοπό την πρόοδο της γνώσης για το κοινωνικό καλό. Με προθυμία θα πράττω ό,τι πρόκειται να συντελέσει στη βελτίωση των ηθών και τη σεμνότητα των χαρακτήρων. Δε θα προσβάλω το έργο των άλλων με μωρό τρόπο προσπαθώντας να το υποβαθμίσω και θα διδάσκω πάντα το αντικείμενο της επιστημονικής μου γνώσης και τα αποτελέσματα της έρευνάς μου. Ποτέ δεν θα διδάξω ενσυνειδήτως τα αντίθετα από αυτά που γνωρίζω, δεν θα νοθεύσω την επιστήμη, ούτε θα ευτελίσω το αξίωμα του διδάκτορος».”

35. Βιομηχανικά διδακτορικά

35.1 Υποψήφιοι που πληρούν τις προϋποθέσεις εγγραφής σε προγράμματα διδακτορικών σπουδών σύμφωνα με τη νομοθεσία και τον παρόντα Κανονισμό δύνανται να υποβάλουν αίτηση για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής σε συνεργασία με επιχείρηση ή βιομηχανία, που εδρεύει ή παράρτημά της λειτουργεί στην ημεδαπή, η οποία αφορά στη διεξαγωγή βιομηχανικής ή εφαρμοσμένης έρευνας με σκοπό την εξαγωγή ερευνητικών αποτελεσμάτων για την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων ή υπηρεσιών.

35.2 Η συνεργαζόμενη επιχείρηση ή βιομηχανία υποδεικνύει έναν (1) εκπρόσωπό της με εμπειρία και γνώση σχετική με το αντικείμενο της διδακτορικής διατριβής, που έχει ως καθήκοντα την καθοδήγηση του υποψηφίου διδάκτορα. Ο εκπρόσωπος της επιχείρησης ή βιομηχανίας δύναται να συμμετέχει, χωρίς δικαίωμα ψήφου, στις συνεδριάσεις της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής και στην επταμελή εξεταστική επιτροπή, εκφράζοντας τις απόψεις του.

35.3 Με πρωτόκολλο συνεργασίας μεταξύ του ΕΛΜΕΠΑ, της συνεργαζόμενης επιχείρησης ή βιομηχανίας και του υποψηφίου διδάκτορα, το οποίο εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου, κατόπιν εισήγησης του Τμήματος, καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι συνεργασίας για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στην επιχείρηση ή τη βιομηχανία και την εξαγωγή των ερευνητικών αποτελεσμάτων, τη χρήση υποδομών του εξοπλισμού του ιδρύματος, αν η έρευνα διεξάγεται εντός του, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα κάθε συμβαλλόμενου μέρους, συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί του έργου που διεξάγεται κατά τη διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής.

35.4 Κατά τη διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής ο υποψήφιος διδάκτορας δύναται να διεξάγει, εν όλω ή εν μέρει, την ερευνητική του δραστηριότητα σε χώρους της επιχείρησης ή βιομηχανίας, μετά από σύμφωνη γνώμη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζονται η υποστήριξη και η καθοδήγηση από τον επιβλέποντα και εφαρμόζονται οι διατάξεις του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας του Α.Ε.Ι. και του εσωτερικού κανονισμού του προγράμματος σπουδών.

35.5 Οι υποψήφιοι διδάκτορες του παρόντος έχουν όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένης της υποβολής προόδων, που προβλέπονται από τον εσωτερικό κανονισμό του Α.Ε.Ι. και τον εσωτερικό κανονισμό του προγράμματος.

35.6 Επιχειρήσεις ή βιομηχανίες που εδρεύουν ή έχουν παράρτημα στην ημεδαπή δύναται να χρηματοδοτούν, εν όλω ή εν μέρει, την εκπόνηση βιομηχανικού διδακτορικού. Η οικονομική διαχείριση της χρηματοδότησης πραγματοποιείται μέσω του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Α.Ε.Ι. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του έργου / προγράμματος καθορίζεται με το πρωτόκολλο συνεργασίας μεταξύ του ΕΛΜΕΠΑ, της συνεργαζόμενης επιχείρησης ή βιομηχανίας και του υποψήφιου διδάκτορα.

35.7 Ζητήματα σχετικά με την εκπόνηση βιομηχανικών διδακτορικών που χρηματοδοτούνται από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας καθορίζονται με την υπ' αρ. 1569/21.3.2023 (Β' 1827) κοινή υπουργική απόφαση. Ειδικότερα, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τους κανόνες επιλεξιμότητας του προγράμματος εκπόνησης βιομηχανικών διδακτορικών με σκοπό αφενός τη βέλτιστη διαδικασία αξιολόγησης, ελέγχου και παρακολούθησης των έργων και αφετέρου την απορρόφηση των πόρων από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

36. Πνευματική Ιδιοκτησία

Η πνευματική ιδιοκτησία των ερευνητικών αποτελεσμάτων των διδακτορικών διατριβών καθορίζεται από τον Κανονισμό Λειτουργίας της Μονάδας Μεταφοράς Τεχνολογίας και Καινοτομίας του ΕΛΜΕΠΑ.

37. Διαγραφή Υποψηφίων Διδασκόντων

Η Συνέλευση του Τμήματος που έχει αναλάβει την υποστήριξη του προγράμματος διδακτορικών σπουδών αποφασίζει τη διαγραφή ΥΔ:

α) εφόσον υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια εκπόνησης διδακτορικής διατριβής, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τον παρόντα Κανονισμό και τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος,

β) κατόπιν αιτήσεως των ιδίων,

γ) εφόσον δεν υποβάλουν δύο διαδοχικές ετήσιες εκθέσεις προόδου ή δύο διαδοχικές ετήσιες Εκθέσεις Αξιολόγησης Προόδου της Συμβουλευτικής Επιτροπής είναι αρνητικές,

δ) εφόσον προβούν σε ανατιολόγητη διακοπή του έργου της εκπόνησης της διατριβής,

ε) εφόσον δεν ανταποκρίνονται στις ανατεθειμένες υποχρεώσεις του Τμήματος.

Η διαδικασία της διαγραφής μπορεί να κινηθεί αυτεπάγγελα, σε περίπτωση μη τήρησης των υποχρεώσεων των υποψηφίων διδασκόντων όπως ορίζονται από τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών ή κατόπιν σχετικής εισήγησης της πλειοψηφίας της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής. Σε όλες τις περιπτώσεις, καλείται στη συνεδρίαση της Συνέλευσης ο υποψήφιος διδάκτορας για ακρόαση αναφορικά με το θέμα της διαγραφής. Υποψήφιος Διδάκτορας ο οποίος έχει διαγραφεί για τους ανωτέρω λόγους (α), (γ), (δ) ή (ε) δεν έχει το δικαίωμα να είναι εκ νέου υποψήφιος του ίδιου προγράμματος στο Τμήμα.

38. Πειθαρχικά παραπτώματα

Για τα πειθαρχικά παραπτώματα των υποψηφίων διδασκόντων ισχύουν οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και του Εσωτερικού Κανονισμού του Ιδρύματος.

39. Αξιολόγηση Διδακτορικών Σπουδών

Οι Διδακτορικές σπουδές που προσφέρονται από τα Τμήματα του ΕΛΜΕΠΑ υπόκεινται σε αξιολόγηση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και το Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας του Πανεπιστημίου.

40. Ανάκληση Διδακτορικού Διπλώματος

Διδακτορικός Τίτλος που χορηγήθηκε είναι δυνατόν να ανακληθεί ή ακυρωθεί, εάν αποδειχθεί ότι δεν συνέτρεχαν την εποχή της απόκτησής του οι εκ του νόμου και του παρόντος Κανονισμού προϋποθέσεις κτήσης του και, κατεξοχήν αλλά μη περιοριστικά, εάν αποδειχθεί ότι το σύνολο ή μέρος της Διδακτορικής Διατριβής αποτελεί προϊόν λογοκλοπής.

Η ανάκληση ή ακύρωση γίνεται μετά από πλήρως τεκμηριωμένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου που απένειμε τον τίτλο, η οποία κοινοποιείται στον Πρύτανη του Ιδρύματος.

41. Μεταβατικές διατάξεις

Οι ήδη εγγεγραμμένοι/ες φοιτητές ολοκληρώνουν τις σπουδές τους σύμφωνα με τον παρόντα Κανονισμό. Για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία ή τον παρόντα Κανονισμό, αρμόδια να αποφασίσουν είναι τα όργανα του Π.Μ.Σ. και/ή η Σύγκλητος του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου.

Η ισχύς του παρόντος Κανονισμού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ηράκλειο, 29 Νοεμβρίου 2023

Ο Πρύτανης

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΑΚΗΣ